

**Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta**

Gabriela Bartošová

**Právní aspekty honitby a jejího využití v rámci výkonu
práva myslivosti**

Diplomová práce

Olomouc 2015

Prohlášení:

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma *Právní aspekty honitby a jejího využití v rámci výkonu práva myslivosti* jsem vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne: 7. července 2015

Podpis autora

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucí mé diplomové práce, JUDr. Lucii Madleňákové, Ph.D., za inspiraci a vstřícné vedení mé práce. Dále bych ráda poděkovala celé rodině za dlouholetou a vytrvavající podporu při mém studiu.

Obsah:

ÚVOD.....	5
1 ZÁKLADNÍ POJMY PRÁVA MYSLIVOSTI A PRÁVNÍ ÚPRAVA V ČR.....	7
1.1 MYSLIVOST	7
1.2 PRÁVO MYSLIVOSTI	8
1.3 DRŽITEL A UŽIVATEL HONITBY, VLASTNÍK HONEBNÍHO POZEMKU	9
1.4 HONEBNÍ A NEHONEBNÍ POZEMKY	10
1.5 PRÁVNÍ ÚPRAVA MYSLIVOSTI V ČESKÉ REPUBLICE	11
1.5.1 <i>Prameny právní úpravy myslivosti</i>	11
1.5.2 <i>Principy právní úpravy myslivosti</i>	12
2 STÁTNÍ SPRÁVA MYSLIVOSTI	14
2.1 PŮSOBNOST MINISTERSTEV.....	14
2.2 PŮSOBNOST KRAJŮ	15
2.3 PŮSOBNOST OBCÍ	16
2.4 DOZOR V MYSLIVOSTI.....	16
3 HONITBA A JEJÍ VYUŽITÍ.....	18
3.1 POJEM HONITBY.....	19
3.2 ZÁKLADNÍ ZÁSADY TVORBY HONITEB.....	19
3.3 UZNÁNÍ HONITBY	23
3.3.1 <i>Výměna a přiřazení honebních pozemků</i>	26
3.4 ZMĚNA HONITBY A ZÁNİK HONITBY.....	27
3.4.1 <i>Změna honitby</i>	27
3.4.2 <i>Zánik honitby</i>	28
3.5 VYUŽITÍ HONITBY.....	29
3.5.1 <i>Nájem honitby</i>	29
3.5.2 <i>Smlouva o nájmu honitby</i>	31
3.5.3 <i>Evidence využití honitby</i>	34
4 HONEBNÍ SPOLEČENSTVO.....	34
4.1 ZALOŽENÍ HONEBNÍHO SPOLEČENSTVA	35
4.1.1 <i>Členství v honebním společenstvu</i>	35
4.1.2 <i>Zákaz podnikání honebního společenstva</i>	37
4.1.3 <i>Název honebního společenstva</i>	38
4.1.4 <i>Návrh na registraci honebního společenstva</i>	38
4.2 VZNIK HONEBNÍHO SPOLEČENSTVA.....	39
4.3 ORGÁNY HONEBNÍHO SPOLEČENSTVA	40
4.3.1 <i>Valná hromada honebního společenstva</i>	40
4.3.2 <i>Honební starosta</i>	43
4.3.3 <i>Honební výbor</i>	43
4.4 ZRUŠENÍ A ZÁNİK HONEBNÍHO SPOLEČENSTVA	44
4.5 REJSTŘÍK HONEBNÍCH SPOLEČENSTEV.....	47
ZÁVĚR.....	49
POUŽITÁ LITERATURA:.....	51
SHRNUTÍ.....	56
KLÍČOVÁ SLOVA	57

Úvod

Za téma mé diplomové práce jsem si vybrala „*Právní aspekty honitby a jejího využití v rámci výkonu práva myslivosti*“. Jak už samotný název diplomové práce napovídá, jsem držitelkou loveckého lístku a myslivost se stala mou vášní již před několika lety, poté co jsem poznala, jak krásná myslivost může být.

Předkládaná diplomová práce představuje především právní rozbor honitby a honebního společenstva v rámci výkonu práva myslivosti. Myslivost není v našich zemích pojmem neznámým, naopak fenomén myslivosti nebo prvotně lovu můžeme sledovat od úsvitu lidských dějin. V prosinci 2011 byla myslivost přidána na seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury, čímž byl uznán její historický a kulturní význam. Zvolené téma systematicky spadá do odvětví správního práva, z širšího pohledu do práva veřejného.

Obsah diplomové práce odpovídá zvolenému tématu práce a jejímu rozsahu. Jde o téma velmi rozsáhlé, čítající velké množství institutů a námětů ke zpracování. Tato diplomová práce je pojata tak, aby podala obecnou, ale i relativně podrobnou informaci o honitbách a honebním společenstvu v rámci výkonu práva myslivosti. Diplomová práce je členěna do čtyř základních částí, přičemž první pojednává o základních pojmech práva myslivosti a právní úpravě myslivosti v České republice a ráda bych se v ní věnovala především čtenáři, jelikož vymezení základních pojmů je důležité pro orientaci v textu diplomové práce a dle mého názoru je vhodné, abych doplnila jádro mé práce o obecnější výklady, které samotné téma pomohou začlenit v širším kontextu, a to z důvodu toho, že právu myslivosti se aktivně věnuje pouze menšina naší populace. Druhá část je věnována státní správě myslivosti s důrazem na její působnost včetně dozoru nejen nad dodržováním právních předpisů. Státní správou se označuje ta část veřejné správy, jejímž nositelem je stát, vykonávající ji prostřednictvím svých orgánů a úřadů, nebo nepřímo prostřednictvím jiných osob a kterou jim zákonem nebo rozhodnutím na základě zákona deleguje, dle zákona o myslivosti vykonávají státní správu myslivosti obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady. Část třetí se zabývá právní úpravou honitby, bez které právo myslivosti vykonávat nelze. Tato část je jádrem mé diplomové práce, a proto věnuji podrobněji zásadám tvorby honitby, procesem uznání honitby, přiřčením a výměně honebních pozemků, změně, zániku a využití honitby. Poslední, čtvrtá část, pojednává o honebním společenstvu jako právnické osobě, která je založena dle zákona o myslivosti a jejímž účelem je sdružení vlastníků honebních pozemků a vytvoření společenstevní honitby. Celá práce se zabývá veřejnoprávními aspekty problematiky, ale ve svém souhrnu zahrnuje jak právo veřejné, tak i soukromé.

Téma mé diplomové práce není zpracováno v žádné učebnici správního práva, avšak existují tři komentovaná znění zákona o myslivosti. Přičemž pouze publikace JUDr. Bohuslava Petra PhD. „Zákon o myslivosti: komentář“ je jediná aktuální. Vzhledem k absolutnímu nedostatku odborné literatury budu vycházet zejména z výše uvedeného komentáře a judikatury Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího soudu. Tedy cílem práce je představit právní úpravu dle současného stavu, vyjádřit se k jednotlivým ustanovením zákona o myslivosti a pokusit se analyzovat problematické části.

Práce odpovídá aktuálnímu právnímu stavu na území České republiky; vychází tedy z platné a účinné právní úpravy k datu odevzdání diplomové práce.

1 Základní pojmy práva myslivosti a právní úprava v ČR

Ač bych se nerada odklonila od vlastního tématu práce, či neúměrně rozšiřovala její předmět, ráda bych se pokusila vysvětlit základní pojmy, které budou potřebné pro snadnější orientaci v textu práce a dle mého názoru, považuji za vhodné, doplnit jádro práce o obecnější výklady, které samotné téma pomohou začlenit v širším kontextu.

1.1 Myslivost

Myslivost je cílevědomá lidská činnost, která se na konci středověku vyvinula z lovectví.¹ Zpočátku bylo v právních normách kodifikováno pouze právo honební, teprve zákon č. 225/1947 Sb., o myslivosti, účinný ke dni 1.1.1948, poprvé kodifikoval pojem myslivost: „*myslivost jako hospodářská a kulturní hodnota jest odvětvím zemědělské a lesní prvovýroby, které záměrnou hospodářskou činností sleduje řádný chov, ochranu a lov zvěře, jakož i hospodářské zužitkování ulovené zvěře*“ Myslivost byla považována především za činnost hospodářskou. Jako činnost hospodářská byla považována myslivost i při tvorbě zákona č. 23/1962 Sb., o myslivosti, což by se dalo vytknout, poněvadž se zapomnělo na její kulturní hodnotu, která vychází z tradic české myslivosti.²

Definice myslivosti, jak ji známe dnes, je kodifikována v § 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále jen „zákon o myslivosti“) jako: „*soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součástí ekosystému a spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součástí českého národního a kulturního dědictví*“ a zahrnuje v sobě spíše prvky činnosti ochraňující než činnosti hospodářské.³ Myslivost je odvětvím se širokým spektrem činností prováděných ve volné krajině, které se zaměřují nejen na volně žijící zvěř a její citlivý chov, ale i na péči o životní prostředí. I když to současný zákon výslovně neuvádí, i dnes je myslivost považována za součást hospodářských činností člověka prováděných v přírodě, za způsob hospodaření s určitou částí přírody, resp. přírodním zdrojem.^{4 5} Myslivost je též spolková činnost, jejímž cílem je udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků.⁶ Unikátnost myslivosti byla zpečetěna v roce 2011, kdy byla na návrh Českomoravské myslivecké jednoty zapsána do

¹ ŘEHÁK, Libor, STANĚK, Jiří, KRÍŽ, Pavel. *Zákon o myslivosti s komentářem*. Praha: Venator, 2002. s. 33 (§ 2 písm. a) zákona o myslivosti)

² ČECHURA, Vladimír a kol. *Myslivost a právo*. Praha: Orac, 2000. s. 17.

³ ČECHURA, Vladimír, VANĚK, Jiří, NOVÁK, Rudolf. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002. s. 9 (§ 2 písm. a) zákona o myslivosti).

⁴ PEKÁREK, Milan a kol. *Právo životního prostředí 2. díl. 2. přepracované vydání*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. s. 263.

⁵ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 34 (§ 2 písm. a) zákona o myslivosti).

⁶ HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání. Praha: C.H.Beck, 2009. s. 431.

Seznamu nemateriálních statků tradiční a lidové kultury České republiky.⁷ Do budoucna by se pracovníci Českomoravské myslivecké jednoty chtěli pokusit o zapsání myslivosti do *Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO)*.⁸

1.2 Právo myslivosti

Právo myslivosti nám přímo definuje zákon o myslivosti v ustanovení § 2 písm. h) jako: „*souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stadia a shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků*“. K tomuto pojmu se vyjádřil i Ústavní soud v jednom ze svých nálezhů: „*právo myslivosti, jak z hlediska historického vývoje, tak i z hlediska současné úpravy, charakterizuje jako kompaktní souhrn příslušných práv a povinností, která jsou při jeho provádění vzájemně provázána*.“⁹

Právo myslivosti je právem subjektivním, resp. se jedná se o právní vztah, jehož subjekty jsou nositel tohoto práva a stát. Vedle tohoto vztahu se vyskytují blíže neurčené subjekty, které jsou povinny nositele tohoto práva v jeho výkonu nerušit, ale také určovat pro jeho výkon podmínky a kontrolovat respektování těchto podmínek.¹⁰ Obsahem práva myslivosti považujeme oprávnění k výhradnímu výkonu práva myslivosti v honitbě, nikoliv na jednotlivých pozemcích.¹¹ Práva a povinnosti přísluší tomu, kdo je oprávněn právo myslivosti provádět, tedy dle zákona o myslivosti uživatel honitby (o uživateli honitby budu pojednávat v kapitole 1.3). Součástí práva myslivosti je též právo užívat v nezbytném rozsahu honebních pozemků, a to jak na povrchu honebních pozemků, tak i prostoru pod a nad povrchem takového pozemku.¹² Tedy v subjektivním smyslu je možné chápat právo myslivosti, resp. jeho vlastní výkon za právo soukromé. Právo myslivosti samo o sobě nezakládá právo vlastnické. Vlastnické právo na zvěř a její části v honitbě je možno získat až výkonem práva myslivosti v rámci platných předpisů.¹³

Objektivní obsah práva myslivosti je soubor právních norem obsahující podmínky a

⁷ *Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury* [online]. mkr.cz, 26. března 2015 [cit. 26. března 2015]. Dostupné na http://www.mkr.cz/cz/kulturni-dedictvi/regionalni-a-narodnostni-kultura/seznam_nem_statku/seznam-nematerialnich-statku-tradicni-a-lidove-kultury-ceske-republiky-37400/.

⁸ HORÁLEK, Martin. Myslivost byla zapsána na seznam nehmotného kulturního dědictví ČR!. *Myslivost*, 2002, roč. 60, č. 4 s. 5.

⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 13.12.2006, sp. zn. Pl. ÚS 34/03

¹⁰ PEKÁREK: *Právo životního...*, s. 263

¹¹ ČECHURA: *Myslivost a ...*, s. 17-18

¹² ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 47 (§ 2 písm. h)).

¹³ ČECHURA: *Myslivost a ...*, s. 17-18

stanovující určitá omezení, za kterých je možné právo myslivosti vykonávat.¹⁴ K tomu lze uvést nálezn rakousko-uherského Správního soudu ve Vídni: „*Předpisy o tvoření honebních okrsků jsou donucovací předpisy veřejného práva, které jsou výhradně určeny k tomu, aby hájily věci veřejné, a proto se úplně vymykají soukromé dispozici stran.*“¹⁵ V objektivním smyslu je možno považovat právo myslivosti za právo veřejné.¹⁶

Dále bych ráda poukázala na článek *Právo myslivosti a jeho místo v systému věcných práv*, ve kterém autor porovnává právo myslivosti v historických i současných podmínkách, a to buď jako právo věcné vlastníka pozemku, anebo samostatné věcné právo k věci cizí a dochází k závěru, že pokud je předmětem práva myslivosti chov a lov zvěře, poté lze právo myslivosti definovat v subjektivním slova smyslu jako samostatné věcné právo k věci, kterou je v obecné rovině zvěř, působící na straně subjektu *in personam*, kde osoba vykonávající toto právo je vždy konkrétní a splňující určité předpoklady dané veřejnoprávními normami pro výkon práva myslivosti, leč subjektem povinností je neurčitý okruh třetích osob zahrnující i vlastníky honebních pozemků, nejsou-li nositeli tohoto práva. Otázka, zda vlastníci honebních pozemků by zásadně měli mít přístup k výkonu práva myslivosti na svých pozemcích, je pak otázkou legislativní techniky.¹⁷ Hovořit o dočasném spojení vlastnického práva k pozemkům s právem myslivosti lze, jestliže toto věcné právo k věci cizí (právo myslivosti) svědčí vlastníkov honitby, a to v případě, že je vlastníkem všech honebních pozemků v honitbě a honitbu nepronajal.¹⁸

Výkon práva myslivosti zařazuje z. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“) v ustanovení § 1045 mezi typické případy nabytí vlastnického práva originárním (původním) způsobem. Jde o typický příklad přivlastnění (okupace neboli *occupatio*). Okupace předpokládá projev vůle jedné osoby, kterým se ujme držby nad touto věcí, zpravidla věci, která nemá vlastníka.¹⁹

1.3 Držitel a uživatel honitby, vlastník honebního pozemku

Pojem držitele honitby nalezneme v ustanovení § 2 písm. m) zákona o myslivosti: „*držitelem honitby je osoba, které byla rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti honitba uznána*“. Držitelem honitby může tedy být jak fyzická, tak i právnická osoba, které byla

¹⁴ Tamtéž

¹⁵ pozn. Část zákona o myslivosti, týkající se tvorby honiteb je právem veřejným, nikoli právem soukromým.

¹⁶ Nález rakousko-uherského Správního soudu ze dne 21.3.1903, Budw. 1643

¹⁷ PETR, Bohuslav. Právo myslivosti a jeho místo v systému věcných práv. *Právní rozhledy*, 2001, č. 6, s. 270.

¹⁸ PETR, Bohuslav a kol. *Zákon o myslivosti : komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. s. 11. (§2 písm. h)).

¹⁹ SPÁČIL, Jiří a kol. *Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976-1474) Komentář*. Praha: C.H.Beck, 2013. s. 255.

rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti honitba uznána a které přísluší v takto uznané honitbě vykonávat právo myslivosti. Postavení držitele je charakterizováno ustanovením § 32 odst. 1 zákona o myslivosti tak, že držitel honitby na uznané honitbě, může vykonávat právo myslivosti sám, nebo může honitbu pronajmout.²⁰

Pojem uživatel honitby nebyl v zákoně o myslivosti od jeho přijetí, byl zaveden až novelou zákona o myslivosti č. 59/2003 Sb., která nabyla účinnosti dne 28.2.2003, poněvadž nezavedení tohoto pojmu bylo velice kritizováno. Zákon o myslivosti v současné době již tento pojem definuje, a to v ustanovení § 2 písm. n): „*uživatelem honitby je držitel honitby, pokud honitbu využívá sám, nebo osoba, které držitel honitby honitbu pronajal*“. Kdo je uživatelem honitby, vyplývá buďto z rozhodnutí o uznání honitby (kap. 3.3), nebo ze smlouvy o nájmu honitby (kap. 3.5.2), která je uzavřena mezi držitelem a nájemcem honitby. Pominou-li právní skutečnosti zakládající uživatelské právo k honitbě, užívá honitbu až do právní moci rozhodnutí o uznání nové honitby její dosavadní uživatel.²¹

Za **vlastníka honebního pozemku** se pro účely zákona o myslivosti považuje i právnická osoba, která byla k výkonu vlastnických práv státu na pozemcích ve vlastnictví státu zřízena nebo založena. Stát sice vlastní určité pozemky, avšak za účelem jejich využití zřizuje právnické osoby, jimž svěřuje tzv. právo hospodaření. Významné právnické osoby jsou Lesy České republiky, s.p., které hospodaří s většinou lezních pozemků ve vlastnictví státu, a rovněž Státní pozemkový úřad, který hospodaří se státními „nelesními“ pozemky. Těmto právnickým osobám lze uzнат honitby a umožnit jim s nimi disponovat, poněvadž zákon vytváří právní fikci opaku a označuje je za vlastníky státních pozemků, i když ve skutečnosti se o vlastníky nejedná.²²

1.4 Honební a nehonební pozemky

Honební pozemky jsou pozemky, na kterých lze vykonávat právo myslivosti. Jde tedy o všechny pozemky zemědělského půdního fondu uvedené v ustanovení §1 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu²³, které plní funkci lesa uvedené

²⁰ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 49 (§2 písm. m)).

²¹ Rozhodnutí Krajského soudu Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 2.3.2009, sp. zn. 59 Ca 116/2008

²² PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 13. (§2 písm.o)).

²³ „*Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není (dále jen „zemědělská půda“). Do zemědělského půdního fondu náleží též rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby, jako polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, technická protierozní opatření apod.“*

v ustanovení § 3 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně doplnění některých zákonů²⁴, vodní plochy a některé ostatní plochy, pokud nejsou ze zákona nebo podle rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti pozemky nehonebními.²⁵

Zákon o myslivosti označuje nehonební pozemky taxativním výčtem v ustanovení § 2 písm. e): „*pozemky uvnitř hranice současně zastavěného území obce, jako náměstí, návsi, tržiště, ulice, nádvoří, cesty, hřiště a parky, pokud nejde o zemědělské nebo lesní pozemky mimo toto území, dále pozemky zastavěné, sady, zahrady a školky řádně ohrazené, oplocené pozemky sloužící k farmovému chovu zvířete, obvod dráhy, dálnice, silnice, letiště se zpevněnými plochami, hřbitovy a dále pozemky, které byly za nehonební prohlášeny rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti*“. Obecně nehonebními pozemky jsou tedy pozemky, u nichž způsob jejich užívání vylučuje aktivní realizaci provádění práva myslivosti.²⁶

1.5 Právní úprava myslivosti v České republice

Pro správné myslivecké hospodaření je důležité dodržování a naplňování všech ustanovení platné myslivecké legislativy. V současné době se při výkonu práva myslivosti nelze obejít bez znalostí vícero právních předpisů a mezinárodních dohod, které s myslivostí úzce souvisejí.²⁷

1.5.1 Prameny právní úpravy myslivosti

Stěžejním právním předpisem současné právní úpravy je **zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti ve znění pozdějších předpisů**, který jsem již několikrát ve své práci zmiňovala. Tento zákon nebyl přijat mysliveckou veřejností zrovna nejlépe a mnoho ustanovení bylo kritizováno. Zákon prošel prozatím dvanácti novelami a podle aktuálně dostupných informací ze zdrojů Ministerstva zemědělství ČR lze v horizontu jednoho měsíce předpokládat paragrafové znění „velké novely“ zákona o myslivosti. Tato novela se bude týkat asi všech institutů, které zákon o myslivosti upravuje a budu doufat ve sjednocení terminologie, a to

²⁴ „*Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů podle § 13 odst. 1 tohoto zákona (dále jen "lesní pozemky"), zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství (dále jen "jiné pozemky"). U těchto pozemků může orgán státní správy lesů nařídít označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.*“

²⁵ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 46 (§2 písm. f)).

²⁶ Tamtéž

²⁷ ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Ottova encyklopedie myslivosti*. Praha: OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, s.r.o. 2010. s. 62

především se zákonem č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“).²⁸

Prováděcí vyhlášky k zákonu o myslivosti:

- vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., kterou se stanoví některá ustanovení zákona o myslivosti,
- vyhláška Ministerstva zemědělství č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd

Další legislativa České republiky související s myslivostí:

- zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů,
- zákon č. 119/2002 Sb., zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně dalších zákonů,
- zákon č. 115/2000 Sb., zákon o poskytování náhrad škod způsobených zvláště chráněnými živočichy,
- zákon č. 166/1999 Sb., zákon o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů a mnoho dalších.

Myslivecký řád:

Myslivecká legislativa nemůže zahrnout veškerou konkrétní problematiku myslivosti, a proto byl vypracován myslivecký řád, podle něhož by se měli řídit všichni myslivci a který zároveň představuje tzv. morální kodex každého myslivce. Myslivecký řád vychází nejen z právních předpisů, ale i ze stanov Českomoravské myslivecké jednoty²⁹ a jejich dalších právních předpisů.³⁰

1.5.2 Principy právní úpravy myslivosti

Právní úprava myslivosti postrádá výčet principů, které by vymezovali východiska

²⁸ ORLOVSKÝ, Josef. K novele zákona o myslivosti. *Myslivost*, 2015, č. 6, s. 10 - 11.

²⁹ Českomoravská myslivecká jednota je dobrovolnou organizací a je největší mysliveckou organizací s celostátní působností.

³⁰ ČERVENÝ: *Ottova encyklopedie ...* s. 67-68.

právní úpravy a jak má být právní úprava interpretována. To však neznamená, že je nelze dovodit³¹:

1. **Princip jednoty výkonu práva myslivosti a ochrany životního prostředí**, který vyplývá ze samotného zákonného vymezení myslivosti (obecněji vymezený princip trvale udržitelného rozvoje)
2. **Princip racionálního výkonu práva myslivosti**, jenž vyjadřuje nezbytnost respektování jednoty životního prostředí a hospodaření se zvěří jakožto přírodním zdrojem a součástí tohoto prostředí. Princip vyžaduje i to, aby výkon práva myslivosti byl spojen s předvídáním budoucích důsledků pro celý ekosystém, tj. vyžaduje, aby právo myslivosti bylo vykonáváno s určitým záměrem, plánem a odborně, se znalostí přírodních zákonitostí.
3. **Princip spojení práva myslivosti s vlastnictvím**, příp. užíváním pozemků, který ovládá především tvorbu honiteb a právo myslivosti bez uznané honitby vykonávat nelze.
4. **Princip široké účasti občanů na výkonu práva myslivosti**, která se projevuje v institutu nájmu honiteb a úpravě přístupu občanů k reálnému výkonu práva myslivosti.
5. **Princip státního řízení výkonu práva myslivosti**, ačkoli hlavní postavení v myslivosti zaujímá držitel, resp. uživatel honitby, je to stát, který si ponechává důležitá oprávnění v určování podmínek pro výkon práva myslivosti a jeho kontrolu.

³¹ PEKÁREK: *Právo životního...*, s. 265-266.

2 Státní správa myslivosti

Státní správu se označuje ta část veřejné správy, jejímž nositelem je stát, vykonávající ji prostřednictvím svých orgánů a úřadů, nebo nepřímo prostřednictvím jiných osob a kterou jim zákonem nebo rozhodnutím na základě zákona deleguje.³² Zákonem o myslivosti je definován třístupňový systém státní správy myslivosti - Ministerstvo zemědělství, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Výjimkou je dvouступňový systém orgánů státní správy myslivosti, který se uplatňuje v národních parcích a na pozemcích určených na obranu státu - Ministerstvo životního prostředí a správy národních parků.³³

2.1 Působnost Ministerstev

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o zřízení ministerstev) vymezuje rámcově působnost jednotlivých ministerstev. Dle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o zřízení ministerstev je Ministerstvo zemědělství mimo jiné ústředním orgánem státní správy lesů, myslivosti a rybářství, s výjimkou území národních parků, kde je ústředním orgánem státní správy Ministerstvo životního prostředí³⁴. Ustanovení § 57 odst. 1 zákona o myslivosti pouze opakuje to, co je dáno zákonem o zřízení ministerstev.³⁵

Veškerá oprávnění a povinnosti ústředního Ministerstva zemědělství jako ústředního orgánu státní správy myslivosti jsou definována v ustanovení § 58 odst. 1, 2 zákona o myslivosti, tedy Ministerstvo zemědělství rozhoduje opatření k druhu zachování zvěře, dovozu, vývozu a vypouštění druhů zvěře, ve věcech týkajících se organizací myslivosti v oboru působnosti Ministerstva, ukládání opatření při provádění dozoru. Ministerstvo zemědělství dále řídí výkon státní správy myslivosti, organizuje a řídí myslivecký výzkum a vzdělávání v myslivosti, pověřuje právnické osoby k provádění zkoušek pro myslivecké hospodáře, sokolnických zkoušek, zkoušek psů z výkonu a zkoušek z myslivosti, zpracovává statistická hlášení o myslivosti, atd.³⁶ V prvním odstavci jsou uvedeny působnosti, v nichž jde o rozhodování ve správním řízení, ve druhém odstavci další kompetence k vydávání některých rozhodnutí, nejčastěji mimo správní řízení a ostatní činnosti Ministerstva

³² HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání. Praha: C.H.Beck, 2009.

³³ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 234 (§ 57 odst. 1 zákona o myslivosti).

³⁴ pozn. podle ustanovení § 19 odst. 2 věta druhá je Ministerstvo životního prostředí ústředním orgánem státní správy pro myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích.

³⁵ zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 238 (§ 58 odst. 1,2 zákona o myslivosti).

zemědělství jako ústředního orgánu státní správy myslivosti.³⁷

V zákoně o myslivosti je kodifikován poradní orgán, **Myslivecká rada**, kterou zřizuje ministr zemědělství k projednávání otázek souvisejících s myslivostí, jako souboru činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součástí ekosystému a spolkové činnosti směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součástí českého národního kulturního dědictví.³⁸ Ačkoli je zřizování Myslivecké rady zařazeno v části zákona o myslivosti nazvané Státní správa myslivosti, ale do orgánů státní správy myslivosti nepatří, jelikož ze zákona nemá žádné rozhodovací pravomoci a její jednání se neřídí správním řádem. Členství v Myslivecké radě je čestnou funkcí.³⁹

2.2 Působnost krajů

Kraje tzv. vyšší územní samosprávné celky byly zřízeny ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územně samosprávných celků. Dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, je kraj územní společenství občanů (veřejnoprávní korporací), které vlastní majetek a které pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.⁴⁰ Působnost krajů se člení na dvě skupiny: na tzv. působnost samostatnou (přirozenou, samosprávnou) a na tzv. působnost přenesenou (cizí, delegovanou).⁴¹ Ustanovení § 57 odst. 1 zákona o myslivosti stanovuje, že: „*na území krajů je orgánem státní správy myslivosti krajský úřad v přenesené působnosti*“.

Věcná působnost krajů v přenesené působnosti na úseku myslivosti je upravena v ustanovení § 59 zákona o myslivosti, kraj tedy rozhoduje ve věcech souhlasu s chovem zvěře v zajetí, omezení způsobu hospodaření v některých honitbách, vymezení oblastí trochou zvěře, prohlášení dalších pozemků za nehonební, povolení použití dravců jako loveckých a uložení opatření při provádění dozoru. Kraj v přenesené působnosti dále vede agendu týkající se oblasti pro chov zvěře, určuje termíny sčítání zvěře, zpracovává statistická hlášení o myslivosti, aj.^{42,43}

Poněvadž jsou honitby tvořeny bez ohledu na hranice obcí a krajů, nelze se spokojit pouze s místní příslušností pro územní obvod a ve věcech, které se týkají honitby přesahující více krajů, rozhodovat kraj, který je nadřízeným správním orgánem ve vztahu k orgánu, který

³⁷ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 239. (§ 58 odst. 1,2 zákona o myslivosti).

³⁸ *Zřizovací listina Myslivecké rady* [online]. eagri.cz, 6. května 2015 [cit. 6. května 2015]. Dostupné na <http://eagri.cz/public/web/file/355418/Zrizovaci_listina_Myslivecke_rady.PDF>.

³⁹ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 237. (§ 57 odst. 6 zákona o myslivosti).

⁴⁰ Zákon č. 129/2000 Sb., zákon o krajích, ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo: obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H.Beck, 2012. s. 147

⁴² Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ pozn. příkladný výčet věcné působnosti

vydal rozhodnutí o honitbě. Pokud se řízení týká konkrétní osoby nebo místa (např. prohlášení pozemku za nehonební), zůstává zachována místní příslušnost dle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Pro případ sporů o příslušnost je citovaným ustanovením správního řádu Ministerstvo zemědělství povoláno příslušnost určit.⁴⁴

2.3 Působnost obcí

Obec je charakterizována jako základní samosprávné společenství občanů, jež tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Vedle samosprávy vykonává obec v souladu s čl. 105 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky také působnost přenesenou, tj. státní správu ve věcech, které stanoví zvláštní zákony.⁴⁵ Ustanovení § 66 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, definuje obecní úřad obcí s rozšířenou působností obecní úřad, který vedle přenesené působnosti, vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Obce s rozšířenou působností jsou stanoveny v příloze č. 2 k zákonu č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Jsou to tedy obce s nejširším rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti.⁴⁶

Na území obcí je orgánem státní správy myslivosti obecní úřad obce s rozšířenou působností. Působnost obecních úřadů obcí s rozšířenou působností je vymezena v ustanovení § 60 zákona o myslivosti negativně a nepřímou. Podle tohoto ustanovení vykonávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve státní správě myslivosti všechny působnosti, které ukládá zákon o myslivosti, které nejsou svěřeny Ministerstvu zemědělství nebo krajským úřadům v přenesené působnosti. Nepřímé resp. jiné než výčtové vymezení působnosti je problematické, protože může o některých působnostech orgánu státní správy myslivosti vyvolávat pochybnosti. Vedle nepřímé působnosti, mají obecní úřady obcí s rozšířenou působností působnost, která jim je svěřena přímo ustanoveními zákona o myslivosti, např. působnost zpracovávat statistická hlášení za honitby ve své územní působnosti.⁴⁷

2.4 Dozor v myslivosti

Vzhledem k tomu, že orgány státní správy myslivosti mohou činit jen to, co je nařízeno

⁴⁴ ČECHURA: *Komentář k zákonu...* s. 208 (§ 57 odst. 4 zákona o myslivosti)

⁴⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2013. s. 329

⁴⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 286 (§ 60 zákona o myslivosti)

zákonem, jsou v ustanovení § 61 zákona o myslivosti pregnantně ošetřeny povinnosti a práva orgánů státní správy myslivosti všech stupňů provádět dozor nad dodržováním předpisů a vydaných správních rozhodnutí.⁴⁸

Působnost jednotlivých ministerstev je rámcově vymezena v zákoně o zřízení ministerstev. V rámci svých působností vykonávají ministerstva také dozor nad dodržováním právních předpisů, týkajících se jejich věcné působnosti.⁴⁹ Dle ustanovení § 61 odst. 1 zákona o myslivosti: „*Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí dozírají v rámci svých působností stanovených zvláštním právním předpisem, jak orgány státní správy myslivosti, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení a dodržují rozhodnutí vydaná na jejich základě.*“

Obsah dozoru, který je prováděn krajskými úřady v přenesené působnosti a obecními úřady obcí s rozšířenou působností se neliší od obsahu dozoru ústředních orgánů státní správy myslivosti. Výslovným uvedením je zvýrazněn dozor nad uživateli honiteb, tzn., že dozor má být zaměřen především nad tím, zda a jak uživatelé honiteb myslivecky hospodaří v souladu se zákonem o myslivosti – provádějí ochranu myslivosti, dodržují zásady chovu zvěře.⁵⁰ Náplní dozoru, který vykonávají orgány státní správy myslivosti, je jak prevence, tak i represe v rámci ukládání opatření.⁵¹

Ustanovení § 61 odst. 3 zakládá možnost orgánů státní správy myslivosti ukládat opatření k odstranění zjištěných nedostatků formou rozhodnutí ve správním řízení.⁵² V rámci výkonu tohoto dozoru jsou orgány státní správy myslivosti oprávněny⁵³:

- uložit opatření k odstranění nedostatků zjištěných při výkonu dozoru, pokud ten, jemuž bylo opatření uloženo, odstranění neprovede, dopustí se správního deliktu a může mu být uložena pokuta dle § 64 odst. 2 zákona o myslivosti,
- uložit opatření ke zlepšení mysliveckého hospodaření v honitbě,
- v případě nutnosti může rozhodnout o omezení užívání honitby.

Zajímavostí v ustanovení o správním dozoru v zákoně o myslivosti je, že odborní zaměstnanci orgánů státní správy myslivosti při výkonu své funkce mají oprávnění nosit služební stejnokroj. Jelikož myslivost má v naší zemi dlouholetou tradici a součástí této tradice je i nošení mysliveckého oblečení. Jednou z forem výkonu myslivecké profese je i výkon státní správy myslivosti, a proto je na místě, aby odborní zaměstnanci byli oprávněni

⁴⁸ ČECHURA: *Komentář k zákonu...* s. 214 (§ 61 zákona o myslivosti)

⁴⁹ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 287 (§ 61 zákona o myslivosti)

⁵⁰ ČECHURA: *Komentář k zákonu...* s. 214 (§ 61 zákona o myslivosti)

⁵¹ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 287 (§ 61 zákona o myslivosti)

⁵² ČECHURA: *Komentář k zákonu...* s. 215 (§ 61 zákona o myslivosti)

⁵³ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 287-288. (§ 61 zákona o myslivosti)

nosit při výkonu své funkce služební stejnokroj. Zákon o myslivosti zmocňuje Ministerstvo zemědělství o stanovení podrobností o těchto stejnokrojích, a to formou vyhlášky.⁵⁴

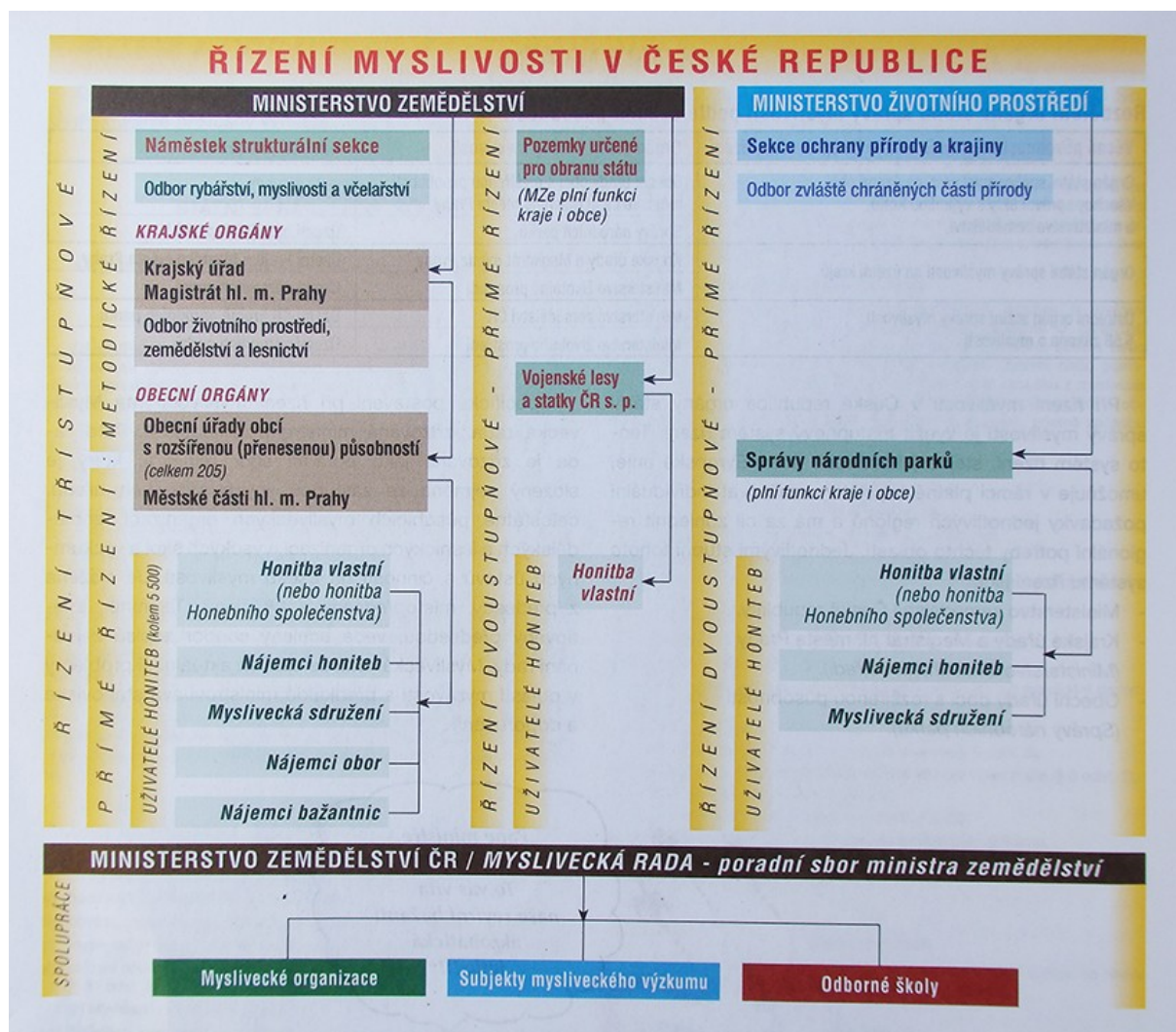
Tabulka č. 1:⁵⁵

Rozdělení orgánů státní správy myslivosti podle územní působnosti		
Věcná působnost ve smyslu vztahu ke správnímu řízení	Orgán státní správy myslivosti	Územní působnost
Orgán státní správy myslivosti na území obcí Všechny správní akty s výjimkou krajů a ministerstva zemědělství	Obecní úřady obcí s rozšířenou působností, městské části Hlavního města Prahy	Území obcí
	Správy národních parků	Území národních parků
Orgán státní správy myslivosti na území krajů	Krajské úřady a Magistrát města Prahy	Území krajů a hlavního města Prahy
	Ministerstvo životního prostředí	Území národních parků
Ústřední orgán státní správy myslivosti § 58 zákona o myslivosti	Ministerstvo zemědělství ČR	Území ČR kromě národních parků
	Ministerstvo životního prostředí	Území národních parků

Tabulka č. 2:⁵⁶

3 Honitba a její využití

O honitbě se v nejstarších předpisech hovoří pouze v souvislosti s právem myslivosti na cizí půdě, tj. honitby panovníka, která byla jeho vyjádřením za honitbu označena.⁵⁷ Honitba je základním předpokladem pro výkon práva myslivosti, jelikož jedině v ní lze toto právo vykonávat.⁵⁸

3.1 Pojem honitby

Pojem honitby nám definuje §2 písm. i) jako: „*soubor souvislých honebních pozemků jednoho nebo více vlastníků vymezený v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti, v němž lze provádět právo myslivosti podle tohoto zákona*“. Rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti se myslí rozhodnutí o uznání honitby, o kterém se budu zmiňovat v dalších částech mé práce.

3.2 Základní zásady tvorby honiteb

Z důvodové zprávy zákona o myslivosti vyplývá, že dosažení nejvýznamnějšího prvku práva myslivosti, tj. cílevědomě zvěř chovat, lze jen v honitbách, které nejsou *běžně a neustále měněny* spolu s měnicími se názory vlastníků honebních pozemků.⁵⁹ Honitby nejsou majetkovým útvarům, který by bylo možné libovolně měnit z vůle vlastníků honebních pozemků z důvodu toho, že honitby se tvoří především pro zvěř, a proto vlastníci musí korigovat své návrhy na uznání honiteb, tak jak jsou stanoveny zákonem o myslivosti. V ustanovení § 17 zákona o myslivosti nalezneme obecné zásady tvorby honiteb, které je třeba při tvorbě honiteb respektovat, resp. dodržovat.⁶⁰

První zásadou je **provozování myslivosti jen v rámci uznané honitby**. Z podstaty myslivosti (§ 2 písm. a zákona o myslivosti) vyplývá, že je bezprostředně vázána na životní prostředí a je vykonávána převážně v přírodě, a to na polích a v lesích, které zákon o myslivosti označuje jako honební pozemky.⁶¹ Orgán státní správy myslivosti sice vychází při uznání honitby z návrhu, který předkládá vlastník honebních pozemků, avšak honitbu uzná jen tak, aby odpovídala zákonným požadavkům. Každý honební pozemek musí být zařazen v určité honitbě, nemohou existovat honební pozemky, které by neměly vztah ke konkrétní honitbě nebo byly zcela odloučené a nedosahovaly stanovené minimální výměry tzv. enklávy, které byly definovány dle dříve platných předpisů.⁶²

Druhou zásadou je **výměra souvislých honebních pozemků**, která musí činit **minimálně 500 ha, v případě obory 50 ha**.⁶³ Každou právní úpravu myslivosti provází věčná otázka optimální velikosti honitby. Zájmem vlastníků honebních pozemků je co nejmenší výměra honitby, zájmem chovu zvěře pak jsou minimální výměry honiteb dle druhů

⁵⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., změna zákona o myslivosti. IN: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 12. května 2015].

⁶⁰ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 68-69 (§ 17 zákona o myslivosti).

⁶¹ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 115 (§17 zákona o myslivosti).

⁶² PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 68-70 (§ 17 zákona o myslivosti).

⁶³ Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

zvěře, které se na honebním pozemku vyskytují.⁶⁴ Stanovení minimální přípustné výměry honitby je důležité s ohledem na kvalitu mysliveckého hospodaření. Otázka výše minimální výměry honiteb byla, je a bude předmětem mnoha diskusí, neboť mezi odbornou veřejností nepanuje shoda. Nejvhodnější způsob určování výměry honiteb by byl *ad hoc* dle konkrétních okolností, kterými jsou například druhy zvěře, diverzita životního prostředí, blízkost lidských staveb apod., což není dost dobře představitelné a zákon o myslivosti volí cestu stanovení minimální výměry honiteb. Faktem nicméně jest, že zákonem stanovená minimální výměra 500ha je pro některé druhy zvěře dostačující (srnčí zvěř, černá zvěř), jiné však vyžadují rozlohu větší, a to několikanásobně (jelení zvěř).⁶⁵

Třetí zásadou je **vhodný tvar honitby**. Problematiku vhodného tvaru honitby je nutno posuzovat *ad hoc* ve vztahu ke konkrétní honitbě. Zákon o myslivosti zakotvuje pouze nepřípustný tvar honitby, a to takový tvar honitby, který je pruhovitý a jehož šířka v jeho nejširším bodě nedosahuje 500 metrů. Zvolená regulace však není dostatečná, jelikož mohou nastat případy, kdy honitba svým tvarem bude přípustná, avšak i její tvar bude přesto nevhodný například „prsteneček“ honebních pozemků kolem města nebo „brýle“, kdy dvě velké části honitby jsou spojené obroučkou.⁶⁶

Čtvrtou zásadou je, že při tvorbě honiteb se **nepřihlíží k hranicím katastrálního území ani územním obvodům obcí, krajů** a hranice honiteb se mají, pokud je to možné, **kryt s hranicemi přírodními** v terénu zřetelnými. Požadavek krytí hranice s hranicemi přírodními tzn., že hranice honiteb by měly být hranicemi přírodními, je uveden slovy „pokud možno“, neboť přírodní hranice nevznikají dohodou, ale vznikají vlivem složek životního prostředí. Hranice nemusejí být vytyčené patníky nebo hraničními mezníky, ale postačí, aby byli „pouhým okem“ rozeznatelné například stromořadí, živý plot, potok, atd. Dále se zákon o myslivosti zmiňuje o požadavek, aby hranice honitby nebyla vedena, pokud možno na rozhraní pole a lesního porostu a spojení s požadavkem krytí hranic s přírodními hranicemi by mělo vést ke vzniku hranic zohledňujících diverzitu životního prostředí zvěře a možnosti kvalitní péče ni. Zákon za tímto účelem stanovuje možnost přičlenění nebo vzájemné výměny dotčených pozemků, kdy stěžejní roli v tomto procesu má orgán státní správy myslivosti, který by měl iniciovat vhodné řešení a vést vlastníky k dohodě. V případě, že i přes snahu zúčastněných subjektů, nebude možné zabránit vzniku hranice honitby na

⁶⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., změna zákona o myslivosti. IN: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 12. května 2015].

⁶⁵ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 71 (§ 17 zákona o myslivosti).

⁶⁶ PETR: *Zákon o myslivosti*... s.70 (§17 zákona o myslivosti)

rozhraní zemědělského a lesního pozemku, není to důvod pro neuznání honitby.⁶⁷

Pátou zásadou je **souvislost honebních pozemků**. Tento zákonný požadavek je dán z důvodu ochrany v honitbě chované zvěře a také proto, aby se zvěř mohla volně pohybovat v prostoru celé honitby, aniž by byla vystavena nebezpečí při pokusu překonat eventuální překážku v pohybu.⁶⁸ Souvislost honebních pozemků je dána dle § 2 písm. g) zákona o myslivosti překročitelností z jednoho pozemku na druhý bez nutnosti vstupu na cizí pozemek. Překročitelnost splňují i pozemky, které se dotýkají pouze v jednom bodě.⁶⁹ Pozemky, které představují překážku pro pohyb zvěře nebo jsou pro ni nebezpečné, i když jinak vyhovují požadavku souvislosti, nelze je zařadit do jedné honitby např. frekventované pozemní komunikace, přehrady, letiště, dálnice, apod.⁷⁰ Dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 69/2007 ze dne 15.11.2007: „*Hladina přehradní nádrže, která protíná honitbu, přerušuje souvislost honebních pozemků začleněných do honitby a představuje překážku pohybu zvěře.*“ Dále zákonný požadavek souvislosti honebních pozemků není splněn v případě, kdy honitbu protíná pevná zástavba a to z důvodu toho, že pevná zástavba je pozemkem nehonebním, a tudíž souvislost přerušuje.⁷¹

Šestou a poslední zásadou je **tvorba honitby jen z honebních pozemků**. Zákon o myslivosti umožňuje, aby myslivost byla provozována jen na souboru honebních pozemků. Jak již bylo výše řečeno, honební pozemky jsou vymezeny v zákoně o myslivosti negativně a to tak, že honební pozemky jsou všechny pozemky neuvedené v § 2 písm. e) zákona o myslivosti, ve kterém jsou taxativně vyjmenované pozemky nehonební.⁷² Každý honební pozemek může být součástí pouze v jedné uznané honitby.⁷³

Vyjma nehonebních pozemků uvedených v taxativním výčtu v zákoně o myslivosti, zná zákon o myslivosti institut prohlašování pozemků za nehonební, rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti. Věcně příslušný ve správním řízení je krajský úřad (srov. § 59 odst. 1 písm. d) zákona o myslivosti) a lze jej zahájit na návrh vlastníka pozemku nebo *ex offico* (z moci úřední). Účastníkem správního řízení je dle ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu správního řádu je i dotčená osoba, pokud mohou být rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti dotčena její práva, tudíž účastníkem mohou být rovněž vlastníci sousedních

⁶⁷ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 69-70 (§ 17).

⁶⁸ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15.11.2007, sp.zn. 9 As 69/2007

⁶⁹ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 10 (§ 2).

⁷⁰ PEKÁREK: *Právo životního...*, s. 266.

⁷¹ Nález Ústavního soudu ze dne 21.10.2008, sp. zn. IV. ÚS 1938/08

⁷² Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

⁷³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16.7.2008, sp. zn 28 Cdo 2708/2007

honebních pozemků, honební společenstvo.⁷⁴

K vynětí z honebních pozemků může dojít z důvodu obecného charakteru, nebo v individuálním zájmu konkrétního vlastníka. Důvody obecného charakteru jsou důvody bezpečnostní (např. pozemek bude prohlášen za nehonební, jestliže by mohl výkon práva myslivosti znamenat ohrožení bezpečnosti staveb, zařízení, které se na pozemku nacházejí, anebo osob, které se na pozemku pravidelně zdržují) a vojenské (např. pozemek bude prohlášen za nehonební, pokud se na pozemku nebo v bezprostřední blízkosti nachází vojenské zařízení).⁷⁵ Možnost prohlásit honební pozemky za nehonební v zájmu vlastníka byla v našich historických předpisech, není to tedy úplně nový institut. V porovnání se sousedními zeměmi u nás nejsou dána žádná omezení.^{76 77} Zájem vlastníka musí být věcný, důvodný a skutečně existující, nestačí tedy např. pouhé přání vlastníka pozemku, vycházející z jeho negativního postavení k myslivosti. Řízení o prohlášení honebního pozemku za nehonební z důvodu individuálního zájmu vlastníka pozemku by se dal rozdělit do dvou fází. V první fázi orgán státní správy myslivosti zkoumá, zda skutečně existuje důvod, který vlastník pozemku uvádí ve svém návrhu. V druhé fázi řízení posoudí, zda uváděný důvod představuje tak důležitý a oprávněný zájem vlastníka, který odůvodňuje prohlášení pozemku za nehonební.⁷⁸ Samotné podání žádosti o prohlášení pozemků za nehonební samo o sobě existenci zájmu vlastníka neprokazuje. Až na základě vlastním dostatečně a jasně vyjádřených důvodů je orgán státní správy myslivosti povinen uvážit a poté řádně odůvodnit, zda omezení vlastníka v souvislosti s výkonem práva myslivosti je, či není ve vztahu k jeho ústavně zaručenému právu, proporcionálním.⁷⁹ V této souvislosti pak Ústavní soud v jednom ze svých nálezů závěrem podotknul, že správní úřady budou v každém jednotlivém případě povolány k tomu, aby existenci důvodů prohlášení pozemků za nehonební zkoumaly tak, aby byla zaručena ochrana práv vlastníka a současně, aby se formální záštita jinou ústavní garancí nestala prostředkem popření práva myslivosti.⁸⁰

Pominou-li důvody, pro které byl honební pozemek prohlášen za nehonební, nestává se automaticky pozemkem honebním, ale orgán státní správy musí o této zpětné přeměně opět ve správním řízení vydat rozhodnutí. Řízení lze vydat na návrh vlastníka daného pozemku,

⁷⁴ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 68 (§ 17 zákona o myslivosti).

⁷⁵ STANĚK, Jiří. Prohlašování pozemků za nehonební. *Svět myslivosti*, 2004, č. 2 s. 10-11

⁷⁶ např. podle dolnorakouského zákona o myslivosti musí doložit vlastník pozemků, které chce prohlásit za nehonební, že pozemky jsou oploceny proti vnikání spárkaté zvěře

⁷⁷ NOVÁK, Rudolf. K prohlašování pozemků za nehonební., *Myslivost*, 2004, č. 1

⁷⁸ STANĚK, Jiří. Prohlašování pozemků za nehonební. *Svět myslivosti*, 2004, č. 2 s. 10-11

⁷⁹ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26.6.2009, sp. zn. 9 As 26/ 2009

⁸⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 13.12.2006, sp. zn. Pl. ÚS 34/03

nebo z moci úřední s tím, že třetí osoba, i když není oprávněna sama podat návrh, může však příslušnému správnímu orgánu podat podnět k zahájení řízení dle ustanovení § 42 správního řádu. Správní orgán v tomto řízení nedisponuje diskreční pravomocí.⁸¹

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21.11.2013, čj. 7 As 16/2013 - 53: „*Po vlastních pozemků lze požadovat, aby strpěli jejich využívání k výkonu práva myslivosti třetími osobami, jen pokud takové omezení jejich vlastnických práv nepřesáhne spravedlivou míru. Ta není překročena, pokud dotčený vlastník takovým využíváním netrpí žádnou podstatnou újmu, typicky pokud vlastník má k myslivosti pozitivní či lhostejný vztah. Má-li však vlastník pozemku k myslivosti jako zábavě či zájmové činnosti vztah negativní, vyvěrající typicky z jeho přesvědčení či opřený o důvody svědomí, není zásadně spravedlivé po něm žádat, aby na svých pozemcích výkon práva myslivosti trpěl, a má zásadně právo, aby jeho pozemky nebyly takovým způsobem využívány a staly se nehonebními pozemky podle § 17 odst. 2 zákona o myslivosti.*“

3.3 Uznání honitby

Jak již bylo zmíněno, právo myslivosti lze vykonávat pouze na orgánem státní správy myslivosti uznané honitbě. O uznání honitby se rozhoduje ve správním řízení, kdy se subsidiárně užívá správního řádu. Řízení se zahajuje pouze na návrh, a to buďto vlastníka honebních pozemků nebo přípravného výboru honebního společenstva.⁸² Návrh na uznání honitby má naději na přijetí jen tehdy, jestliže respektuje stanovené obecné zásady tvorby honiteb (kap. 3.2), nejde tedy, jak tomu bylo dříve, o jakýkoliv návrh jedné skupiny vlastníků honebních pozemků vzniklý často jen soutěživostí se skupinou druhou.⁸³

V ustanovení § 18 odst. 1 zákona o myslivosti je vyjádřena zásada, že uznání honitby nenáleží na volném posouzení orgánu státní správy myslivosti, nýbrž pokud návrh na uznání honitby splňuje podmínky stanovené v ustanovení § 17, musí orgán státní správy myslivosti vyhovět v rozsahu honebních pozemků, které jsou ve vlastnictví navrhovatele, jde-li o honitbu vlastní, či členů navrhovatele, jde-li o honitbu společenstevní, tj. orgán státní správy myslivosti nedisponuje s diskreční pravomocí.⁸⁴ O uznání honitby, která se skládá z honebních pozemků většího počtu vlastníků, může požádat pouze honební společenstvo, jehož členy jsou vlastníci těchto pozemků. Pokud honební společenstvo založeno nebylo a návrh podal některý se sdružených vlastníků, je návrh neoprávněný a orgán státní správy

⁸¹ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 68-69 (§ 17 zákona o myslivosti).

⁸² Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ Důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., změna zákona o myslivosti. IN: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 12. května 2015].

⁸⁴ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2008, sp. zn. 1As 43/2007

myslivosti jej musí odmítnout.⁸⁵

K návrhu na uznání honitby se přiloží nebo se v něm uvede:

- **Údaj o vlastnictví honebních pozemků** – jedná se o povinný zákonný předpoklad pro řízení o uznání honitby a lze doložit výpisem z listu vlastnictví katastru nemovitostí⁸⁶, či nabývacím titulem, na základě kterého vlastník honební pozemky získal.⁸⁷
- **Mapový zakres obvodu honitby na přehledové mapě v měřítku 1:2880 či podrobnějším** – zakres musí být vedený po hranicích pozemků s vyznačením vodních toků, pozemních komunikací a dalších přírodních hranic.⁸⁸ Pro představu na mapě velikosti formátu A1 je ve výše uvedeném měřítku vyobrazeno cca 250 ha pozemků.⁸⁹
- **Popis hranic honitby s přihlédnutím k požadovaným prvkům trvalosti, zřetelnosti v terénu** – požadavek trvalosti byl vypuštěn novelou zákona o myslivosti č. 59/2003 Sb., jelikož je to pojem relativní a nelze tento požadavek vysvětlovat příliš striktně. Trvalá hranice honitby je taková, která je schopná zachovat se po určité delší časové období. Zřetelnost se vysvětluje obvykle jako rozeznatelnost „pouhým okem“, tudíž nemusí být vytyčena patníky či hraničními mezníky.
- **Navrhovaný název honitby**
- **Identifikace honebních pozemků v obvodu navrhované honitby** – ztotožnění konkrétních honebních pozemků v přehledové mapě, a to jak z hlediska vlastnického vztahu, tak i dle jejich členění na pozemky lesní, zemědělské a vodní plochy dle zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí.
- **Návrh plánovaných druhů zvěře** a jejich minimálních a normovaných stavů⁹⁰
- Dále pak **návrh na přiřazení honebních pozemků**, dohody o přiřazení honebních pozemků s jejich vlastníky, dohody o výměně honebních pozemků

⁸⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 29.4.1998, sp. zn. II. ÚS 311/97

⁸⁶ Údaje z katastru nemovitostí, které jsou poskytnuty jinou formou, nejsou veřejnou listinou, nýbrž mají pouze informativní charakter.

⁸⁷ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 77 (§ 18 zákona o myslivosti)

⁸⁸ Pro zajímavost přehledová mapa o měřítku 1:2880 odpovídá katastrální mapě v původním měřítku, kde jsou vyznačeny hranice nemovitostí a hranice katastrálních území vyhotovené v souvislém zobrazení. Přehledová mapa v měřítku 1:2000 a podrobnější pak odpovídá katastrální mapě v novém provedení, která je zpracována fotogrammetickou metodou.

⁸⁹ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 77 (§ 18 zákona o myslivosti).

⁹⁰ Jde o návrh budoucího držitele honitby, který by měl vycházet z podmínek honitby k existenci a chovu jednotlivých druhů volně žijící zvěře a stanovují se tím i jakostní třídy honitby pro tyto druhy zvěře.

mezi navrhovatelem a držitelem sousedních honiteb. (srov. kap. 3.3.1)⁹¹

Řízení o uznání honitby je, jak již bylo řečeno, správním řízením, jehož účastníci jsou navrhovatel, držitelé sousedních honiteb a vlastníci honebních pozemků, které mají být k honitbě přiřčleněny. Pokud jde o společenstevní honitbu, je vlastník honebního pozemku při tvorbě honebního společenstva a honitby buďto členem tvořícího se honebního společenstva, anebo stojí mimo tuto tvorbu a jeho pozemek je při uznání honitby přiřčleněn. V prvním případě účastníkem řízení není, poněvadž jeho práva a povinnosti chrání honební společenstvo, resp. jeho orgány (přípravný výbor, honební výbor, valná hromada). Ve druhém případě účastníkem řízení je, ale má právo nahlížet jen do podkladů, které se ho týkají, např. se ho netýká seznam členů honebního společenstva, usnesení orgánů honebního společenstva, apod. Registrace nového honebního společenstva není možná bez současného uznání jeho společenstevní honitby.^{92 93}

Příslušným orgánem státní správy myslivosti je obecní úřad obce s rozšířenou působností (kap.2.3), v jehož územním obvodu leží honební pozemky navrhované honitby. I když zákon o myslivosti určuje působnost podle největší části pozemků v případě, že honební pozemky honitby jsou v územních obvodech více orgánů státní správy myslivosti, neznamená to, že rozhodující orgán nemusí projednat věc s ostatními orgány. Předchozí právní úprava vyžadovala dohodu dotčených orgánů, což ovšem vedlo kompetenčním konfliktům a následně nutnosti rozhodování vyšších orgánů.⁹⁴

Rozhodnutí o uznání honitby je rozhodnutím ve správním řízení. Honitba se rozhodnutím uznává na dobu neurčitou až do doby případného pravomocného rozhodnutí o její změně nebo zániku (kap. 3.4). V rozhodnutí o uznání honitby dle ustanovení § 29 odst. 3 se uvede název honitby, její držitel, výměra honebních pozemků v členění podle druhů kultur, popis hranic, vyznačení obvodu honitby, výčet a výměry honebních pozemků přiřčleněných s uvedením jejich vlastníků a důvodu přiřčlenění, jakostní třídy honitby pro jednotlivé druhy zvířete, které byly navrženy držitelem honitby a jejich minimální a normované stavby.⁹⁵

Zákon o myslivosti zapovídá možnost vyloučit suspenzivní účinek odvolání, ale předchází tomu, aby v případě podání odvolání se v užívání honitby střídali nový a původní držitel resp. uživatel, popř. aby orgán státní správy myslivosti překonával přechodná období opatřeními, kterými by omezoval nebo zajišťoval výkon práva myslivosti pro nového či

⁹¹ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 77-78 (§ 18 zákona o myslivosti).

⁹² PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 75 (§ 18 zákona o myslivosti).

⁹³ Rozhodnutí Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 27.4.2006, sp. zn. 15 Ca 114/2005

⁹⁴ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 118 (§ 29 zákona o myslivosti).

⁹⁵ Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

původního uživatele, a to tím, že ukládá užívání honitby jejímu dosavadnímu uživateli do nabytí právní moci nového rozhodnutí o uznání honitby, a to z důvodu toho, že nelze připustit stav, aby honitba nebo jeden honební pozemek byl bez držitele honitby, v takové situaci by ten, kdo by ulovil zvěř, nebyl „pytlákem“⁹⁶, jelikož by nezasáhl do práva nikoho, poněvadž by takové právo neexistovalo.⁹⁷

3.3.1 Výměna a přiřazení honebních pozemků

Výměnou honebních pozemků se vlastnické právo k nim nemění. K omezení dochází formou dohod vlastníků honebních pozemků, tj. vznikají mezi nimi závazkové vztahy v souladu s občanským zákoníkem, jež zavazují i právní nástupce vlastníků.⁹⁸ Pojmově je těmto právním vztahům nejbližší výpůjčka dle ustanovení § 2193 a násl. občanského zákoníku, jelikož vlastník pozemku jej bezplatně přenechává druhému k užívání, omezenému na výkon práva myslivosti.⁹⁹

Při výměně se předpokládá vyrovnanost vyměňovaných pozemků v součtu výměr, což je v praxi téměř nemožné, a proto zákon o myslivosti uvádí, že výměry nemusí být stejné, avšak nedostatek výměry na jedné straně může být vyvážen jinou hodnotou např. vyšší úživností honebních pozemků, a proto zde existuje značná smluvní volnost při uzavírání dohod o výměně.¹⁰⁰

Přiřazením honebních pozemků se vlastnické právo stejně jako u výměny nemění, nýbrž dochází k jeho omezení a není proto správné tvrdit, že vlastnické právo není dotčeno. Na přiřazeném pozemku, jehož vlastník není držitelem honitby ani není členem honebního společenstva, vázne povinnost strpět jeho užívání k výkonu práva myslivosti a vzniká na rozdíl od výměny mezi vlastníkem přiřezovaného pozemku a držitelem honitby věcné břemeno dle občanského zákoníku.¹⁰¹

Vlastník přiřezovaného pozemku je účastníkem řízení o uznání honitby a po právní moci rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti nemůže dosáhnout oddělení svého pozemku od stávající honitby, ledaže dojde k uznání honitby nové nebo ke změně stávající. Vlastník přiřezovaného pozemku nesmí uživateli bránit ve výkonu práva myslivosti, pokud by se tak stalo, jednalo by se o zásah do práva myslivosti. Tímto však není dotčeno právo vlastníka

⁹⁶ Pytláctví neboli nelegální lov definuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v ustanovení § 304: „Kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede nebo přechovává neoprávněně ulovenou zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné.“

⁹⁷ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 119 (§ 29 zákona o myslivosti).

⁹⁸ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 75 (§ 18 zákona o myslivosti).

⁹⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁰ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 76 (§ 18 zákona o myslivosti).

¹⁰¹ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 121 (§ 30 zákona o myslivosti).

bránit se užívání pozemků na míru nezbytně nutnou, a to typicky formou zápůrčí žaloby¹⁰² u soudu nebo u orgánu veřejné moci dle ustanovení § 12 občanského zákoníku.¹⁰³

Přestože do vlastnického práva vlastníka přičleňovaného honebního pozemku není omezením v pravém slova smyslu čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod¹⁰⁴, má tento vlastník pozemku nárok na náhradu újmy od držitele honitby. Výše náhrady se stanoví jako přiměřený podíl na výnosech z honitby, neodvozuje se o újmy spočívající v zúžení obsahu vlastnického práva, zákon o myslivosti avšak vychází z předpokladu, že v souladu se zásadou autonomie vůle, že se držitel a vlastník na náhradě dohodnou. Ve srovnatelné pozici se nachází i vlastník honebního pozemku, který vystoupil z honebního společenstva.¹⁰⁵ Dovozuje se tak z rozhodnutí Nejvyššího soudu: „*I po vystoupení vlastníka honebního pozemku z honebního společenstva zůstává tento pozemek součástí honitby a honební společenstvo je i nadále oprávněno vykonávat na něm – třeba i proti vůli vlastníka – právo myslivosti.*“¹⁰⁶

Příslušným orgánem státní správy myslivosti k rozhodnutí o přičlenění je ten orgán, který rozhoduje o uznání honitby (kap. 3.3), jelikož rozhodnutí o přičlenění je ve většině případů jeho součástí. To, zda orgán státní správy myslivosti přičlení pozemky podle vůle navrhovatele honitby, je naproti rozhodnutí o uznání honitby, v jeho diskreční pravomoci a lzeli přičlenit konkrétní pozemek ke kterékoli ze sousedních honiteb, přihlíží při rozhodování orgán státní správy myslivosti k vůli vlastníku pozemku, který má být přičleněn.¹⁰⁷

3.4 Změna honitby a zánik honitby

3.4.1 Změna honitby

Po pravomocném rozhodnutí o uznání honitby mohou nastat situace, kdy je nutné, aby došlo ke změně honitby. Mohou to být změny, které jsou vyžadovány mysliveckým hlediskem, anebo změny které jsou vyvolány změnami vlastnických vztahů.

Změny honiteb odůvodněné zásadami řádného mysliveckého hospodaření jsou jakousi korekcí toho, co se nepodařilo při tvorbě honitby, jelikož řádně myslivecky hospodařit lze pouze v honitbách, které odpovídají zásadám tvorby honiteb (kap. 3.2). Změny se mohou týkat například změny obvodu hranic, identifikací honebních pozemků, případně i převedení

¹⁰² Zápůrčí nebo negatorní žaloba je žaloba o zdržení se protiprávního zasahování do vlastnického práva.

¹⁰³ Tamtéž

¹⁰⁴ Předpis 2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky

¹⁰⁵ KOCOUREK, Tomáš. *Omezení vlastnického práva k pozemkům ve prospěch ochrany životního prostředí*. Praha: Leges, 2012. s. 151-156.

¹⁰⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17.10.2002, sp. zn. 22 Cdo 3006/2000

¹⁰⁷ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2008, sp. zn. 1 As 43/2007

přičleněných honebních pozemků mezi honitbami. Pokud vznikne reálná potřeba úpravy honitby, zákon o myslivosti připouští provedení výměny (kap. 3.3.1) nebo zarovnání honebních pozemků. Změny honiteb lze provést jen, jestliže se jejich výměra zvýší nebo sníží o méně než 10 %, bude-li změna překračovat 10 %, orgán státní správy myslivosti změnu nepovolí. V důsledku změny honitby zákon o myslivosti připouští pokles výměry honitby pod zákonem stanovenou minimální výměru honitby, která činí 500 ha.

Změna honitby v důsledku změny vlastnických vztahů je možná jen u honitby vlastní. Dojde-li ke změně ve vlastnictví honebních pozemků, které jsou začleněny do společenstevní honitby, poté nový vlastník vstupuje do práv vlastníka původního. Byl-li původní vlastník členem honebního společenstva nový je též členem, ledaže vzniku členství zabrání postupem stanoveným v ustanovení § 26 odst. 1 (kap. 4.4.1). Jestliže vlastník honebních pozemků požádá o změnu, provede ji orgán státní správy myslivosti vždy k 31. prosinci roku následujícího po roce, v němž vlastní o úpravu požádal.¹⁰⁸

3.4.2 Zánik honitby

Zákon o myslivosti v ustanovení § 31 odst. 6 uvádí taxativní výčet okolností, za kterých dochází k zániku honitby¹⁰⁹:

- **zrušením, sloučením nebo rozdělením honitby** na žádost držitelů a nabytím právní moci nových rozhodnutí o uznání honitby dle ustanovení § 29 zákona o myslivosti. Jde o tzv. velkorysé změny, které je již nutno provádět uznáním honiteb nových.
- **zrušením honebního společenstva** (kap. 4.4)
- **poklesne-li výměra honitby** pod minimální výměru v důsledku změny vlastnického práva k honebním pozemkům. Zde se jedná o obecnou zásadu, která se vztahuje k minimální výměře honitby
- **prohlásí-li orgán státní správy myslivosti** v honitbě více jak **10 % pozemků pod stanovenou minimální výměru za nehonební**, a to jak prohlášením orgánu státní správy myslivosti, tak i jejich změnou *ex lege* tím, že se honební pozemky stanou pozemky uvedenými v ustanovení § 2 písm. e)
- rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti, není-li ohrazení obory funkční a nezjedná-li držitel honitby v přiměřené lhůtě nápravu

I přes to, že výčet je taxativní, dochází k zániku honitby i jinými způsoby, a to např.

¹⁰⁸ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 124-126 (§ 31 zákona o myslivosti).

¹⁰⁹ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 127 (§ 31 zákona o myslivosti).

rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti dle ustanovení § 29 odst. 2: „*Pokud držitel honitby nezačne ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uznání honitby užívat honitbu sám nebo ji nepronajme, orgán státní správy myslivosti honební pozemky přiřčení k jiné honitbě nebo rozděleně k několika honitbám a rozhodnutí o uznání původní honitby zruší.*“

3.5 Využití honitby

Využití honitby upravují ustanovení § 32 a násl. zákona o myslivosti a znamená výkon práva myslivosti v ní. V případě honitby vlastní může honitbu využívat především sám držitel honitby a u společenstevní honitby mají přednostní právo užívání její členové.¹¹⁰ Jestliže držitel honitby sám nebo jeho členové nechtějí honitbu užívat, může ji pronajmout jinému subjektu. Honitbu je možno pronajmout jen jako celek, nelze ji rozdělit na části a poté jednotlivé části pronajímat různým subjektům.¹¹¹

3.5.1 Nájem honitby

Držitel má možnost honitbu pronajmout, ale jen těm subjektům, které jsou taxativně uvedeny v ustanovení § 32 odst. 3 zákona o myslivosti:

České fyzické osobě, resp. občanu České republiky, který má platný český lovecký lístek. Myslivecká kvalifikace nájemce je vázána jen na lovecký lístek, není požadována praxe v oboru, živnostenské oprávnění apod. Držitelem loveckého se může stát pouze fyzická osoba splňující podmínky uvedené v ustanovení § 47 odst. 3 zákona o myslivosti, kterými jsou věk starší 16 let, svéprávnost, složení zkoušky z myslivosti¹¹², bezúhonnost a povinné pojištění.¹¹³

Mysliveckému sdružení vzniklému podle předpisů o sdružování občanů za účelem nájmu honitby, jehož nejméně 3 členové splňují podmínky českého občanství a jsou držitelem českého loveckého lístku.¹¹⁴ Toto ustanovení není v harmonizaci s občanským zákoníkem, jelikož dle jeho přechodného ustanovení § 3045 odst. 1 je od 1.1.2014 zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů zrušen a sdružení, tj. i myslivecká sdružení se považují za spolky, jejichž úprava je obsažena v ustanovení § 214 a násl. občanského zákoníku.¹¹⁵ Požadavek, aby

¹¹⁰ Způsobem využití držitelem „ve vlastní režii“ se zákon o myslivosti se příliš nezabývá.

¹¹¹ PEKÁREK: *Právo životního...*, s. 270

¹¹² Lovecký lístek lze vydat jen tomu, kdo složil zkoušku z myslivosti, zkouška z myslivosti na vysoké škole, na které se myslivost vyučuje, nebo je žákem, posluchačem nebo absolventem střední nebo vyšší odborné školy se studijním oborem myslivosti nebo povinným vyučovacím předmětem.

¹¹³ Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁴ Tamtéž

¹¹⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

alespoň tři členové byli držiteli loveckého lístku, je naprosto legitimní a to hlavně z důvodu potřeby kvalitního mysliveckého hospodaření. K prokázání splnění tohoto požadavku musí spolek předložit úředně ověřené kopie loveckých lístků jeho tří členů a úředně ověřenou kopii zápisu z jednání členské schůze, kde byli členové přijati.¹¹⁶

České právnické osobě, která na pozemcích, které jsou součástí honitby zemědělsky nebo lesnický hospodaří nebo která má v předmětu své činnosti uvedenou myslivost a statutární orgán nebo alespoň jeden z členů nebo odpovědný zástupce splňuje podmínky státního občanství a je držitelem loveckého lístku.¹¹⁷

Honitby, které jsou ve vlastnictví státu, resp. stát je jejich držitelem, mohou být pronajaty pouze po provedení **výběrového řízení**, jehož kritériem by v ideálním případě neměla být výše nájemného, jejíž požadovaná minimální výše musí být sdělena již na začátku výběrového řízení, nýbrž míra odbornosti zájemce o pronájem honitby. Při výběrovém řízení pro stanovení kritérií a postupu vyhodnocení nabídek není vyloučeno užití zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Při výběrovém řízení má přednost myslivecký spolek, který má sídlo v místě honitby. V případě, že takových mysliveckých spolků více, rozhoduje počet členů (myslivecký spolek s větším počtem členů má přednost). Zákon o myslivosti však nepamatuje na možnost, že na prvním místě ve výběrovém řízení se umístí dva myslivecké spolky se stejným počtem členů. V tomto případě by se dal analogicky připustit výběr losem. Myslivecký spolek, který nemá sídlo v místě honitby, se zařazuje mezi „jiné zájemce“, kteří nastupují až poté, co není zájemce, který má sídlo v místě honitby. Zákon o myslivosti v tomto případě již pamatuje na možnost, že se dva jiní zájemci umístí na prvním místě a využívá možnost losování. Bez nutnosti výběrového řízení dojde k uzavření nové nájemní smlouvy pouze v případě, kdy původní nájemce se osvědčí, náleží mu tzv. opční právo.¹¹⁸

Jestliže honitbu pronajme honební společenstvo, ztrácí tím vliv na její užívání a nájemce nemá pak žádnou povinnost umožnit jiným osobám, a to ani členům honebního společenstva, účast na užívání honitby, jelikož rozhodovat o tom, komu bude umožněn výkon práva myslivosti v pronajaté honitbě, je v jeho dispozici, s výjimkou případu, kdy je nájemcem myslivecký spolek dle ustanovení § 32 odst. 6 zákona o myslivosti, které upravuje povinnost přednostního přijetí člena honebního společenstva (vlastníka honebního pozemku), která nastupuje tehdy, když myslivecký spolek přijímá další členy.¹¹⁹ Tento zákonný důsledek musí být promítnut do stanov mysliveckého spolku, resp. do realizace přijetí jeho členů.

¹¹⁶ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 133 (§ 32).

¹¹⁷ Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁸ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 133-134 (§ 32).

¹¹⁹ Rozhodnutí Okresního soudu v Bruntále sp.zn. 17 C 96/2008

Upřednostnění členství těchto osob není v rozporu se zásadou spolkové autonomie, neboť zákonodárce dává přednost řádnému výkonu práva myslivosti, který náleží zejména vlastníkům honebních pozemků, které jsou součástí honitby.¹²⁰

3.5.2 Smlouva o nájmu honitby

Smlouvou o nájmu honitby vzniká občanskoprávní vztah, což vyplývá i z ustanovení § 33 odst. 9 věta první, které obsahuje pravidlo o subsidiární působnosti občanského zákonu na právní vztahy ze smlouvy o nájmu honitby. K tomuto se vyjádřil Ústavní soud: „*Smlouva o nájmu honitby představuje zvláštní typovou smlouvu, na niž nelze primárně vztáhnout ustanovení občanského zákoníku o nájmu. Vyplývá to ze samotného zákona o myslivosti, především z ustanovení § 33 odst. 1 až 8, která vypovídají o specifičnosti smlouvy o nájmu honitby, a dále z ustanovení odstavce 9 věty první citovaného paragrafu, které předpokládá subsidiární použití ustanovení občanského zákoníku o nájmu, leč teprve za situace, kdy není zákonem o myslivosti nebo samotnou smlouvou o nájmu stanoveno jinak.*“¹²¹ Věta druhá tohoto ustanovení kogentně zakazuje držiteli honitby pronajmutí části honitby a uživateli pak zakazuje pronajatou honitbu podnajímat. Zákazy vyplývají ze zvláštností mysliveckého hospodaření, neboť honitba je vytvářena jako celek, který ve svém souhrnu představuje prostor vhodný pro kvalitní chov a péči o zvěř. Nepřípustnost podnájmu je stanovena, poněvadž držitel si vybírá nájemce resp. uživatele honitby na základě splnění speciálních předpokladů, aby přímo on vykonával právo myslivosti. Nicméně tato ustanovení bývají často obcházena, a to například uzavřením mandátní smlouvy, kdy strany simulují sjednání mandátní smlouvy, ale ve skutečnosti se jedná o smlouvu o podnájmu honitby.¹²²

Zákon o myslivosti stanovuje 2 kogentní požadavky pro uzavření smlouvy o nájmu honitby v ustanovení § 33 odst. 1: „*Smlouva o nájmu honitby musí být uzavřena písemně na dobu 10 let.*“¹²³ Důvodnost obligatorní dlouhodobosti nájemního vztahu je dána hlediskem kvalitního chovu zvěře, který se dostaví až v delším časovém horizontu. Vzhledem k tomu, že v právních předpisech není stanoven pojem mysliveckého období, nelze uzavírat smlouvy o nájmu honitby na dobu kratší, než je zákonem stanoveno, avšak k uzavření smlouvy o nájmu honitby na dalších 10 let může dojít kdykoliv před uplynutím platnosti smlouvy předešlé. Držitel honitby má povinnost do 15 dnů od uzavření smlouvy o nájmu honitby zaslat jedno vyhotovení orgánu státní správy myslivosti. Za porušení ustanovení o desetileté lhůtě a

¹²⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.2.2010, sp.zn. 28 Cdo 4899/2009

¹²¹ Nález Ústavního soudu ze dne 3.6.2006, sp.zn. 3.6.2006 sp.zn. I.ÚS 104/06

¹²² PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 142 (§ 33 zákona o myslivosti).

¹²³ Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

povinnosti odeslání jednoho vyhotovení smlouvy o nájmu honitby není zákonem o myslivosti stanovena žádná sankce¹²⁴, avšak státní správa myslivosti v rámci dozoru vydat opatření a může uložit držiteli honitby zjednaní nápravy dle ustanovení § 61 odst. 3 a po nesplnění povinnosti zjednat nápravu, může orgán státní správy myslivosti dle ustanovení § 64 odst. 2 uložit pokutu až do výše 200 000 Kč.¹²⁵

Nájemné je *de facto* cenou za užívání honitby a je poskytováno v rámci nájemního vztahu nájemcem pronajímateli. Upravovat výši nájemného zákonem o myslivosti by bylo naprosto nevhodné, jelikož se pohybujeme v režimu soukromého práva, a proto výši nájemného zákon v souladu s autonomií vůle jej nechává na smluvním konsenzu účastníku.¹²⁶ Občanský zákoník v ustanovení § 1 odst. 2 věta za středníkem limituje ujednání, která si mohou účastníci stanovit odchylně od zákona, zakázanými ujednáními, která jsou v rozporu s dobrými mravy, veřejným pořádkem nebo práv týkajících se postavení osob včetně práva na ochranu osobnosti. Rozpor se zakázanými ustanoveními bude mít za následek buďto absolutní nebo relativní neplatnost ujednání dle relevantních ustanovení občanského zákoníku.¹²⁷ Nájemné lze platit i ve formě naturálního plnění, což vyplývá ze zásady dispozitivnosti dle občanského zákoníku, jelikož forma nájemného není zákonem stanovena, ale také to nepřímo vyplývá z ustanovení § 33 odst. 4 zákona o myslivosti, kde je naturální plnění zmíněno.¹²⁸

Zákon o myslivosti zakotvuje i tzv. opční právo dosavadního nájemce, avšak jen co se týče honiteb, jejichž držitelem je stát. Opční právo znamená, že stávající uživatel má právo na prodloužení stávající smlouvy, pokud dodržel podmínky stávající nájemní smlouvy. Zde bude důležité přesné dodržování nájemní smlouvy, včasné placení nájmu, apod. Opční právo vyplývá přímo ze zákona, a proto ho není třeba sjednávat v rámci nájemní smlouvy, není však vyloučeno u „nestátních“ honiteb, leč musí být výslovně ujednáno v nájemní smlouvě.¹²⁹

Zákon o myslivosti vymezuje důvody zániku smlouvy o nájmu honitby, jde o klasické důvody zániku závazku dle ustanovení § 1908 a násl. občanského zákoníku, ke kterým přistupují dva zvláštní důvody. Důvody zániku smlouvy o nájmu honitby dle ustanovení § 33 odst. 6 jsou:

- uplynutí doby,
- zánik honitby,
- zánik nebo smrt nájemce honitby,

¹²⁴ Srov. Část osmá sankce zákona o myslivosti

¹²⁵ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 137-138 (§ 33 zákona o myslivosti).

¹²⁶ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 139 (§ 33 zákona o myslivosti).

¹²⁷ LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1- 654) Komentář*. Praha: C.H.Beck, 2014. s. 24.

¹²⁸ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 139 (§ 33 zákona o myslivosti).

¹²⁹ ŠIMEK, Jan. Co nás může potkat při uzavírání nových nájemních smluv. *Myslivost*, 2011, č. 5

- přestane-li nájemce splňovat podmínku uvedenou v ustanovení § 32 odst. 3 zákona o myslivosti (kap. 3.5.1),
- dohodnou,
- výpovědí s 18 měsíční výpovědní lhůtou po změně držitele honitby, jde o specifický výpovědní důvod, který zohledňuje právo nového držitele honitby naložit s honitbou dle svého uvážení. Naopak délka výpovědní lhůty je legitimována důrazem na právní jistotu nájemce. Nájemní smlouvu lze vypovědět, jen za předpokladu, že nový držitel honitby bude po uplynutí výpovědní lhůty užívat honitbu na vlastní účet. Pokud by nový držitel naopak honitbu znovu pronajal, jednal by v rozporu se zákonem a bývalý nájemce by se mohl domáhat neplatnosti výpovědi žalobou u soudu,
- výpovědí pronajímatele nebo nájemce pro nedodržení podmínek nájemní smlouvy. Tento důvod je zakotven velmi obecně, a proto v zájmu zachování právní jistoty by si strany ve smlouvě o nájmu honitby měli ujednat jednotlivé výpovědní důvody a rovněž i délku výpovědní doby. Jelikož při subsidiárním užití občanského zákoníku, který v ustanovení § 2229 a násl. obecně upravuje výpověď z nájmu sjednaného na dobu určitou: „*nájem ujednaný na dobu určitou může každá ze stran vypovědět jen v případě, že ve smlouvě byly zároveň ujednaný důvody výpovědi a výpovědní doba*“¹³⁰,
- rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti, kdy porušením smlouvy nájemcem dojde k závažnému ohrožení životního prostředí anebo poklesu počtu zvěře v honitbě pod stanovené minimální stavy. Orgány státní správy myslivosti do občanskoprávního vztahu nájmu honitby nezasahují, až na tuto výjimku, která je odůvodněna veřejným zájmem na ochraně životního prostředí a jeho součástí. V rámci správního řízení o zrušení nájmu honitby, které lze zahájit na návrh i z moci úřední, musí být prokázáno, že v důsledku porušení smlouvy o nájmu honitby (držitel má povinnost jedno vyhotovení zaslat orgánu státní správy myslivosti viz kapitola 3.5.2) ze strany nájemce došlo k závažnému ohrožení (nemusí dojít k porušení) životnímu prostředí anebo k poklesu počtu zvěře pod minimální stav.¹³¹

Dojde-li k zániku smlouvy o nájmu honitby, má držitel honitby povinnost o této skutečnosti informovat státní správu myslivosti, a to do 15 dnů ode dne, kdy k takové skutečnosti

¹³⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹³¹ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 140-141 (§ 33).

došlo.¹³²

3.5.3 Evidence využití honitby

Dle ustanovení § 34 odst. 1 zákona o myslivosti orgán státní správy myslivosti vede evidenci honiteb v územním obvodu své působnosti a evidenci jejich využití.¹³³ Je věcí každého orgánu státní správy myslivosti, jakým způsobem evidenci založí a povede, jelikož prozatím není vydán žádný metodický pokyn pro vedení evidencí, který se předpokládá od ústředního orgánu státní správy myslivosti. V prvním odstavci se hovoří o dvou evidencích, není však vyloučeno, že bude vedena pouze jedna, která bude obsahovat jak evidenci honiteb, tak i jejich využití zároveň.¹³⁴

Ustanovení § 34 odst. 2 zákona o myslivosti upravuje povinnost orgánů státní správy myslivosti vést tzv. subevidencí: evidence mysliveckých hospodářů, mysliveckých stráží, loveckých psů používaných pro honitbu. Jelikož se jedná o výčet příkladný, je orgán státní správy myslivosti oprávněn evidovat i další získané údaje, a to například údaje získané sčítáním zvěře na základě ustanovení § 36 odst. 1 zákona o myslivosti.¹³⁵

4 Honební společenstvo

Honební společenstvo je právnickou osobou, která má charakter veřejnoprávní korporace, pro jejíž vznik platí, že jsou-li splněny zákonem stanovené podmínky, má orgán státní správy myslivosti povinnost honební společenstvo zaregistrovat (tzv. registrační princip). Vznik registrace, orgány, způsob jednání, majetek, hospodaření a zrušení honebního společenstva se řídí zákonem o myslivosti jako speciálním předpisem ve vztahu k občanskému zákoníku,

¹³² Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

¹³³ Tamtéž

¹³⁴ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 144 (§ 34).

¹³⁵ Tamtéž

který se užije subsidiárně. Honební společenstvo je korporací, tzv. účelové sdružení (společenství) osob dle § 210 a násl. občanského zákoníku. Účelem honebního společenstva je pouze výkon myslivosti přímo, nebo prostřednictvím pronájmu uznané společenstevní honitby.¹³⁶

4.1 Založení honebního společenstva

V České republice je pozemková držba velmi rozdrobená, a proto je nutné, resp. vhodné, aby se vlastníci pozemků s malou výměrou sdružovali, jelikož myslivost nelze rozumně vykonávat na pozemcích malých výměr. Je nutné, aby se tito vlastníci sdružovali, a to za účelem vytvoření honebního společenstva, které následně může podat návrh na uznání společenstevní honitby dle § 18 odst. 3 zákona o myslivosti.¹³⁷

4.1.1 Členství v honebním společenstvu

Nejdůležitějším specifikem honebního společenstva je, že jeho členy mohou být pouze vlastníci nebo spoluvlastníci souvislých honebních pozemků v honitbě, tj. osoby zapsané na listu vlastnictví příslušného katastru nemovitostí, o jejíž uznání je žádáno dle § 18 odst. 3 zákona o myslivosti. Členství je spojeno s vlastnictvím k honebním pozemkům i s konkrétní honitbou, v níž tyto pozemky jsou. Není však vyloučeno, aby jedna osoba vlastnila i jiné honební pozemky, které by spadaly do obvodu jiné honitby, a byl tedy současně i členem jiného honebního společenstva.¹³⁸

Pokud jde o spoluvlastníky honebních pozemků, tj. osoby, jímž náleží vlastnické právo k honebním pozemkům společně¹³⁹, ti se musejí dohodnout, kdo z nich bude vykonávat práva člena, anebo si zvolit společného zmocněnce. Důvod uložení této povinnosti zákonem je, že počet spoluvlastníků, resp. počet členů honebního společenstva může v našich podmínkách dosáhnout i několika set osob a za takového stavu je nemyslitelné, aby řádně fungovala administrativa, průběh jednání a hlasování valné hromady honebního společenstva. I přesto, že zákon spoluvlastníkům tuto povinnost ukládá, může dojít i k tomu, že spoluvlastníci se nedohodnou. V tomto případě jedině soud na návrh jednoho ze spoluvlastníků může rozhodnout o tom, kdo bude mít členská práva v honebním společenstvu. Než se tak stane, nezbyvá honebnímu společenstvu nic jiného, než přiznat členská práva všem spoluvlastníkům. Zvolení společného zmocněnce lze pouze na základě plné moci a je nutné, aby spoluvlastníci honebních pozemků, které tvoří společenstevní honitbu, o zmocnění

¹³⁶ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 80 (§ 19 zákona o myslivosti).

¹³⁷ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 126 (§19 zákona o myslivosti).

¹³⁸ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 109 (§ 26).

¹³⁹ zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

informovali honebního starostu nebo honební výbor honebního společenstva.¹⁴⁰

Vznik a zánik členství v honebním společenstvu je spojen se vznikem či zánikem vlastnictví k honebním pozemkům. Toto platí obdobně o zániku členství smrtí člena a o vzniku členství dědici oprávněnému z exekuce apod. Právní nástupce ve vlastnictví může tomuto přechodu práv zabránit tím, že písemně oznámí do 30 dnů od vzniku vlastnického práva honebnímu společenstvu, že s členstvím v honebním společenstvu nesouhlasí. Vlastník honebního pozemku může z honebního společenstva vystoupit, ale jde pouze jen o skončení jeho členského vztahu k honebnímu společenstvu a v žádném případě nedochází k vyčlenění jeho honebních pozemků z uznané honitby.¹⁴¹ K tomuto se vyjádřil Nejvyšší soud v rozhodnutí ze 17.10.2002 sp. zn. 22 Cdo 3006/2000 „*I po vystoupení vlastníka honebního pozemku z honebního společenstva zůstává tento pozemek součástí honitby a honební společenstvo je nadále oprávněno vykonávat na něm – třeba i proti vůli vlastníka – právo myslivosti.*“ V tomto případě vlastníku honebních pozemků přísluší od honebního společenstva náhrada podle obdobného užití § 30 odst. 2 zákona o myslivosti, o které rozhodne soud v případě absentujícího správního rozhodnutí o přiřazení pozemků k honitbě.¹⁴² Vlastník honebního pozemku, který byl orgánem státní správy myslivosti přiřazen do společenstevní honitby, se stává řádným členem honebního společenstva, pokud do 30 dnů od doručení vyrozumění o přiřazení oznámí písemně honebnímu společenstvu, že na členství trvá. Pokud vlastník přiřazeného honebního pozemku oznámení neprovede, nestane se řádným členem a vzniká mu pouze právo na náhradu za přiřazení. Jestliže vlastník přiřazeného honebního pozemku oznámení neprovede, může se stát řádným členem tak, že podá řádnou přihlášku a o jeho přijetí za člena rozhodne valná hromada honebního společenstva. Z výše uvedeného vyplývá, že členství v honebním společenstvu je dobrovolné.¹⁴³

Člen honebního společenstva má **základní práva**¹⁴⁴:

- účastnit se na jednání a rozhodování na valných hromadách
- být volen a volit do honebního výboru
- účastnit se provádění myslivosti ve společenstevní honitbě, pokud ji využívá honební společenstvo na vlastní účet
- podávat stížnosti a návrhy orgánům honebního společenstva

¹⁴⁰ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 154-155 (§26 zákona o myslivosti).

¹⁴¹ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 110 (§ 26 zákona o myslivosti).

¹⁴² Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22.2.2007, sp. zn. 1 As 47/2005

¹⁴³ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 111 (§ 26 zákona o myslivosti).

¹⁴⁴ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 111 (§ 26 zákona o myslivosti).

- na požádání obdržet opis seznamů členů nebo jeho části
- obdržet při zániku členství vypořádací podíl dle stanov

Člen honebního společenstva má nejen práva ale i určité **povinnosti**¹⁴⁵:

- nemůže-li se člen sám účastnit jednání, musí vyslat na jednání valné hromady svého zmocněnce
- respektovat stanovy honebního společenstva
- dodržovat provozní řád přijatý pro případ výkonu práva myslivosti ve společenstevní honitbě, pokud ji honební společenstvo využívá na vlastní účet
- vykonávat rozhodnutí přijatá orgány honebního společenstva
- podílet se na úhradě škod, které byly způsobené honebním společenstvem

K zániku členství vlastníka honebního pozemku může dojít nejen rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti, ale i tehdy, pokud se jeho poslední pozemek stane nehonebním ze zákona (§ 2 písm. e) zákona o myslivosti). Bývalému členovi nevzniká zánikem členství nárok na náhradu za přičlenění, ale má nárok na vypořádací podíl, který odpovídá výměře honebních pozemků které bývalý člen vlastní, leda že stanovy honebního společenstva nestanoví výpočet vypořádacího podílu jinak. O sporech mezi honebním společenstvem a členem o vypořádací podíl nerozhodují orgány státní správy myslivosti, nýbrž soudy.¹⁴⁶

4.1.2 Zákaz podnikání honebního společenstva

Honební společenstvo je právnickou osobou, která je založena dle zákona o myslivosti. Právnické osoby jsou obvykle zakládány za účelem podnikání. Ustanovení § 19 odst. 2 výslovně a bezvýjimečně podnikání honebnímu společenstvu zakazuje. Podnikání dle ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku je: *„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“*

Důvodem tohoto zákazu je, že honební společenstvo jako právnická osoba je založena prakticky jen k jedinému účelu, a to ke sdružení vlastníků honebních pozemků k vytvoření společenstevní honitby. Odlišná situace nastává v případě, že honební společenstvo bude společenstevní honitbu využívat „ve vlastní režii“, jelikož k naplnění všech zákonem stanovených činností a povinností je potřeba realizovat celé spektrum činností, které mají charakter omezené a specializované podnikatelské činnosti (např.: nákup krmiv, realizace

¹⁴⁵ Tamtéž

¹⁴⁶ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 110 (§ 26 zákona o myslivosti).

prací v honitbě cizími subjekty, prodej ulovené zvěře, prodej odlovů apod.). Z výše uvedeného lze dovodit, že na tyto případy realizace myslivecké činnosti ve vlastní společenstevní honitbě se nehledí jako na podnikání ve smyslu ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku. Zákon o myslivosti též honebnímu společenstvu zakazuje zřizovat organizační složky, poněvadž vzhledem k povaze a účelu honebního společenstva není žádný důvod, proto aby honební společenstvo zakládalo své organizační složky. Zákon o myslivosti nestanoví za porušení výše uvedených zákazů sankci.¹⁴⁷

Ačkoliv má právo myslivosti významný ekonomický potenciál, nelze jeho výkon považovat za podnikatelskou činnost, jelikož jsou v něm výrazně zahrnuty i nekomerční činnosti, které souvisejí s péčí o zvěř.¹⁴⁸

4.1.3 Název honebního společenstva

Jelikož honební společenstvo je zvláštní právnickou osobou založenou podle zákona o myslivosti, je nutné, aby z jeho názvu byla patrná jeho právní forma, proto název honebního společenstva musí tvořit označení „*honební společenstvo*.“ Toto pravidlo o názvu honebního společenstva vylučuje možnost záměny honebních společenstev jako vlastníků honiteb s jejich nájemci. Za slova „honební společenstvo“ musí být připojen tzv. domicil, který je dán názvem obce, v jejímž územním obvodu je většina honebních pozemků honitby. Sídlo honebního společenstva se však s domicilem nemusí shodovat, jelikož sídlo má význam zejména pro doručování písemností a založení bankovního konta. Je-li nutné, aby součástí názvu honebního společenstva byl odlišující dodatek, stačí, aby šlo o dodatek vyjádření slovem nebo číslem.¹⁴⁹

4.1.4 Návrh na registraci honebního společenstva

Dle ustanovení § 20 odst. 3 zákona o myslivosti honební společenstvo vzniká dnem jeho registrace. Návrh na registraci honebního společenstva se podává spolu s návrhem na uznání společenstevní honitby, a to příslušnému orgánu státní správy myslivosti. Návrh na registraci honebního společenstva podává tzv. minimálně dvoučlenný přípravný výbor. Přípravný výbor je zákonem o myslivosti specifikovaný tak, že jím mohou být alespoň dva vlastníci honebních pozemků, kteří dosáhli věku 18 let. Návrh na registraci honebního společenstva tito členové přípravného výboru podepíší a uvedou svá jména a příjmení, rodná čísla a bydliště. I když to zákon výslovně nestanovuje, je nutné, aby členové přípravného

¹⁴⁷ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 127 (§19 zákona o myslivosti).

¹⁴⁸ Nález Ústavního soudu ze dne 13.12.2006, sp. zn. Pl. ÚS 34/03

¹⁴⁹ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 81-82 (§ 19 zákona o myslivosti).

výboru byli nejen plnoletí, ale též svéprávní.¹⁵⁰

Zákon o myslivosti neuvádí podrobnosti obsahu návrhu na registraci, nýbrž pouze vyjmenovává přílohy návrhu na registraci¹⁵¹:

- seznam vlastníků honebních pozemků, kteří jsou členy honebního společenstva
- mapový zákres honitby
- souhlasy vlastníků honebních pozemků s členstvím v honebním společenstvu
- zápis z jednání ustanovující valné hromady honebního společenstva, na kterém byl zvolen honební starosta, případně honební výbor a schváleny stanovy, v nichž musí být uvedeny název a sídlo honebního společenstva, zásady hospodaření a další náležitosti, stanoví-li tak tento zákon

Spolu s návrhem na registraci honebního společenstva podle ustanovení § 18 odst. 3 může přípravný výbor podat také návrh na uznání společenstevní honitby, jelikož bez současné žádosti o uznání společenstevní honitby by samo založení honebního společenstva postrádalo smysl.

4.2 Vznik honebního společenstva

Honební společenstvo jako právnická osoba vznikne až dnem registrace. Jak již bylo výše uvedeno, návrh na registraci podává přípravný výbor honebního společenstva orgánu státní správy myslivosti. Zákon o myslivosti nestanoví jaký orgán státní správy myslivosti je k řízení o provedení registrace místně příslušný. Jelikož se návrh na registraci podává současně i s návrhem na uznání společenstevní honitby dle ustanovení § 19 odst. 4 zákona o myslivosti je třeba s ohledem na ustanovení § 29 odst. 1 zákona o myslivosti dovodit, že orgánem státní správy myslivosti, který je místně příslušný k provedení registrace honebního společenstva, je ten orgán státní správy myslivosti, v jehož územním obvodu leží honební pozemky navrhované honitby, nebo jejich největší část, tedy obecní úřad obce s rozšířenou působností.¹⁵²

S ustanovení § 20 odst. 1 zákona o myslivosti vyplývá, že o registraci honebního společenstva vede orgán státní myslivosti řízení respektive správní řízení. Obecným procesním předpisem, který upravuje řízení o registraci honebního společenstva a uznání jeho honitby, je tedy správní řád. Jestliže orgán státní správy myslivosti zjistí, že návrh obsahuje vady, musí bezodkladně, tzn. co nejdříve navrhovatele vyzvat k jejich odstranění. Lhůta, jakou orgán státní správy myslivosti navrhovateli poskytne k odstranění daných vad, je

¹⁵⁰ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 128 (§19 zákona o myslivosti).

¹⁵¹ zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵² tamtéž

ponechána na jeho volné úvaze. Rozhodnutí o registraci honebního společenstva a uznání honitby se má dít jedním úkonem (*uno actu*) s tím, že obě rozhodnutí mohou nabýt právní moci ke stejnému okamžiku, nelze připustit, aby pravomocně existovala honitba bez honebního společenstva a naopak.¹⁵³

Ustanovení § 20 odst. 4 stanovuje, v jakých případech orgán státní správy myslivosti odmítne zapsat honební společenstvo do rejstříku a uzнат společenstevní honitbu. Důvody pro odmítnutí jsou, jestliže celková výměra honebních pozemků, které jsou ve vlastnictví osob uvedených v seznamu členů, nedosahuje výměry stanovené zákonem o myslivosti pro vznik společenstevní honitby, anebo předložené stanovy honebního společenstva nesplňují podmínky podle ustanovení § 19 odst. 6 písmena a) zákona o myslivosti.¹⁵⁴ V případě naplnění výše uvedených důvodů pro odmítnutí se odmítá jak registrace honebního společenstva, tak i uznání společenstevní honitby. Zákon o myslivosti sice výslovně neupravuje problematiku opravných prostředků, ale lze subsidiárně postupovat dle relevantních ustanovení správního řádu a proti rozhodnutí o odmítnutí podat odvolání.¹⁵⁵

4.3 Orgány honebního společenstva

4.3.1 Valná hromada honebního společenstva

Valná hromada zahrnuje všechny členy honebního společenstva, a tudíž je nejvyšším orgánem honebního společenstva a disponuje s jednoznačnou legitimitou k rozhodování o stěžejních otázkách. Působnost valné hromady honebního společenstva je vymezena v § 21 odst. 1 zákona o myslivosti a obecně lze říci, že zákon do její působnosti svěřuje nejdůležitější otázky, které se týkají samostatné existence honebního společenstva.

Do působnosti valné hromady tedy náleží¹⁵⁶:

- volba a odvolání honebního starosty, honebního místostarosty a dalších členů honebního výboru
- schvalovat návrhy honebního starosty nebo honebního výboru o finančním hospodaření a použití čistého výtěžku
- rozhodovat o způsobu využití společenstevní honitby
- rozhodovat o uzavření změny nebo vypovězení nájemní smlouvy honitby
- rozhodovat o změně stanov
- rozhodovat o přijetí vlastníka přičleněných honebních pozemků k honitbě za člena

¹⁵³ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 87 (§ 20 zákona o myslivosti).

¹⁵⁴ zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁵ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 80 (§ 19 zákona o myslivosti).

¹⁵⁶ zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

honebního společenstva

- rozhodovat o dalších otázkách, stanoví-li tak zákon o myslivosti, anebo vyhradí-li si to valná hromada

Co by se dalo vytknout, že ve výše uvedeném výčtu působnosti valné hromady chybí rozhodnutí o vzniku a zániku honebního společenstva a o změně jeho sídla. Výčet pravomocí spadající do věcné působnosti valné hromady honebního společenstva je demonstrativní poněvadž poslední bod výčtu umožňuje, aby valná hromada rozhodovala i v dalších otázkách zákonem stanovených nebo o otázkách, kdy řešení na sebe valná hromada přenesla.

Valná hromada může delegovat pouze působnost v rozhodování o způsobu využití společenstevní honitby, včetně uzavření změny nebo vypovězení smlouvy o nájmu honitby ne honební výbor, zatím co zbylé pravomoci vyjmenované v odstavci 1 přenést nelze. A však není vyloučeno, aby valná hromada přenesla působnost na honební výbor v rozhodování o věcech, které ve výčtu v odstavci 1 obsaženy nejsou. Jde tedy například o situaci, kdy stanovy společenstva svěřují valné hromadě rozhodování v otázkách v odstavci 1 neuvedených. Důvodem možnosti přenést na honební výbor určité pravomoci je lepší operativnost honebního výboru, jelikož většinou čítá jen několik členů, a proto je schopen rozhodovat rychle a flexibilně.

Oprávnění delegovat výše uvedenou pravomoc je poněkud kontroverzní na jedné straně se totiž jedná o stěženi otázku, která se týká samotného účelu vzniku honebního společenstva, a proto by měla být vymezena výlučně valné hromadě, ale na druhé straně se lze přiklonit k záměru zákonodárce, který tuto pravomoc umožnil, neboť situace, že například kvůli každé změně nájemní smlouvy o honitbě by měla být svolána valná hromada, je nepředstavitelná. A k tomu není vyloučeno, aby valná hromada delegovala pouze některou z pravomocí rozhodovat o způsobu využití společenstevní honitby, rozhodovat o uzavření změny nebo vypovězení nájemní smlouvy honitby.¹⁵⁷

Dle ustanovení § 22 zákona o myslivosti valnou hromadu svolává honební starosta, a to zpravidla jednou ročně. Výraz zpravidla jednou ročně zavedla novela provedena zákonem číslo 59/2003 Sb., který nahradil výraz nejméně jednou ročně. Jedná se o doporučující tezi, podle které je vhodné, aby se valná hromada alespoň jednou za rok konala. Lze nicméně doporučit aby povinné konání valné hromady a postup při svolávání byli upraveny ve stanovách honebního společenstva. Právní úprava nezapomněla na možnou nečinnost honebního starosti ve věci svolání valné hromady a umožňuje členům, kteří reprezentují

¹⁵⁷ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 89-90 (§ 21 zákona o myslivosti).

alespoň 10% všech hlasů, aby valnou hromadu svolali sami. Zákon pro svolání zvláštní valné hromady požaduje, aby navrhovatelé uvedli záležitosti, které chtějí projednat, ale mělo by se jednat pouze o záležitosti, které patří do působnosti valné hromady nebo které si valná hromada vyhradila k rozhodování.

Z praxe jsou známi různé způsoby svolání valné hromady, a to například umožnění pozvánky na internetových stránkách honebního společenstva, vyvěšením pozvánky na úředních deskách obecních úřadů, vyhlášení místním rozhlasem atd., přičemž honební starosta je povinen vyrozumět všechny členy honebního společenstva o konání valné hromady s uvedením místa, data, hodiny. Povinností honebního starosty však není vyrozumět o konání valné hromady vlastníka honebních pozemků, který není členem honebního společenstva. Takový vlastník pozemku by ani neměl na valné hromadě hlasovací právo.¹⁵⁸ Honební výbor má sice při obstarávání záležitostí honebního společenstva postavení honebního starosty, nicméně svolání valné hromady společenstva je výslovně vázáno na osobu honebního starosty, příp. ostatních zákoně o myslivosti individuálně vymezených subjektů.¹⁵⁹

Nejpozdější termín pro odeslání poznámky před konáním valné hromady je 15 denní lhůta rozhodující pro posuzování dodržování postupu, však bude datum potvrzení pošty o převzetí zásilky, v případě osobní roznášky záznam data o prováděné roznášce. K dodržení postupu při svolávání valné hromady se vyjádřil Nejvyšší soud: Rozhodnutí, která byla přijata valnou hromadou, jsou neplatná, jestliže před tím nedošlo k vyrozumění člena společenstva o svolání valné hromady v souladu se zákonem a stanovami, a to i bez ohledu na vědomost člena o rozhodnutí valné hromady získanou jiným způsobem. Jestliže nebyl člen společenstva obeslán, nezačala mu běžet subjektivní lhůta 15 dnů k podání žaloby na neplatnost valné hromady.¹⁶⁰ Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu neplatnost usnesení valné hromady honebního společenstva soud nevysloví, jestliže došlo k porušení právních předpisů či stanov, jejímž důsledkem je nepodstatné porušení práv osob oprávněných, anebo jestliže zmíněné porušení nemělo závažné negativní právní důsledky.¹⁶¹ Pokud nejsou o konání valné hromady honebního společenstva vyrozuměny honebním starostou všichni jeho členové, nedošlo k jejímu řádnému svolání. Z toho důvodu je neplatné jak usnesení valné hromady tak zmocnění honebního výboru k uzavření nájemní smlouvy která je rovněž neplatná.

¹⁵⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31.8.2005, sp. zn. 30 Cdo 808/2005

¹⁵⁹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.4.2010, sp. zn. 28 Cdo 5185/2007

¹⁶⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22.11.2006, sp. zn. 28 Cdo 1579/2005

¹⁶¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17.2.2010, sp. zn. 28 Cdo 3937/2008

4.3.2 Honební starosta

Honební starosta zastupuje honební společenstvo navenek, tj. reprezentuje honební společenstvo a jedná jeho jménem, tedy je statutárním orgánem. Honební starosta a místostarosta jsou obvykle voleni z členů honebního společenstva, a volí je valná hromada na období 10 let, a to způsobem, který je uvedený ve stanovách. Zákon o myslivosti umožňuje, aby honebním starostou či místostarostou byla zvolena i osoba, která není členem honebního společenstva ani vlastníkem honebních pozemků. Je praktické v případě kdy honební společenstvo chce honitbu využívat na vlastní účet, jelikož v tomto případě honební starosta musí být držitelem loveckého lístku a musí mít složenou zkoušku pro mysliveckého hospodáře nebo absolvovanou školu, která tuto zkoušku nahrazuje a žádný člen honebního společenstva tyto kvalifikační předpoklady nesplňuje. Kumulace funkcí předsedy nebo jiného člena výboru mysliveckého spolku s funkcí honebního starosty či jiného člena honebního výboru. Je naprosto nevhodné, jelikož u honebního starosty, který by byl zároveň předsedou mysliveckého spolku je zřejmý střed zájmů a to hlavně při podpisu smlouvy o nájmu honitby. A však zákon ani jiné právní předpisy souběžné zastávání těchto funkcí nepředpokládají.

Stěžejní povinností honebního starosty je vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře, tedy nezavazovat honební společenstvo ke ztrátovým či nevýhodným právním vztahům, jestliže starosta tímto způsobem nepostupuje lze vůči němu uplatnit nárok na náhradu újmy postupem neřádného hospodáře způsobenou, přičemž k tomuto porušení musí dojít při výkonu funkce, viz subsidiárně relevantní ustanovení občanského zákoníku.¹⁶²

4.3.3 Honební výbor

Ustanovení upravující honební výbor je do zákona o myslivosti *de facto* vloženo alternativně, a to pro případ, že honební společenstvo má více než deset členů. Tedy pokud má honební společenstvo více než deset členů, honební starosta pouze zastupuje honební společenstvo navenek, zatímco výkonná činnost náleží honebnímu výboru. Pokud tomu tak není, honební výbor nevznikne a všechny výkonné činnosti provádí honební starosta. Honební výbor tvoří honební starosta, honební místostarosta a nejméně jeden a nejvýše pět dalších členů, tudíž honební výbor může být složen minimálně ze tří a maximálně ze sedmi členů s tím, že přesný počet členů určí stanovy honebního společenstva. Pro svolání honebního výboru zákon o myslivosti odkazuje na přiměřenost ustanovení o svolání valné hromady (kap. 4.3.1). Vzhledem k tomu, že se jedná o přiměřenou aplikaci, neuplatní se například pravidlo konání valné hromady zpravidla jednou ročně. Honební výbor má působnost jen

¹⁶² PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 99-101 (§ 23 zákona o myslivosti).

dovnitř honebního společenstva. Z výčtu kompetencí honebního starosty uvedených § 23 odst. 4 a 5 zákona o myslivosti vyplývá, že honební výbor obstarává všechny vnitřní záležitosti honebního společenstva nepatřící do působnosti valné hromady.¹⁶³

4.4 Zrušení a zánik honebního společenstva

Jako každá jiná právnická osoba tak i honební společenstvo zaniká dnem výmazu z rejstříku. Zániku honebního společenstva předchází jeho zrušení s likvidací. Honební společenstvo se zrušuje¹⁶⁴:

1. **dnem zániku společenstevní honitby**, způsoby zániku honiteb jak vlastních tak i společenstevních jsou upraveny v ustavení § 36 odst. 6 zákona o myslivosti. Z těchto způsobů bude mít za následek zrušení honebního společenstva pouze zánik společenstevní honitby:
 - zrušením, sloučením nebo rozdělením honitby
 - poklesne-li výměra honitby pod minimální výměru v důsledku změny vlastnického práva
 - prohlásí-li orgán státní správy myslivosti v honitbě více než 10 % pozemku pod stanovenou minimální výměru za nehonební
2. **uplynutím doby, na kterou bylo založeno**, tento způsob zrušení honebního společenstva se uplatňuje v případech, kdy bylo honební společenstvo založeno na dobu určitou. Se zrušením honebního společenstva uplynutím doby, na kterou bylo založeno, zaniká též společenstevní honitba podle § 31 odst. 6 písmeno b) zákona o myslivosti.
3. **dnem uvedeným v rozhodnutí valné hromady o zrušení honebního společenstva**, valná hromada honebního společenstva jako nejvyšší orgán honebního společenstva má oprávnění rozhodnout o zrušení honebního společenstva. Jestliže byla společenstevní honitba pronajata, má zrušení honebního společenstva přímý dopad na nájemce neboli uživatele společenstevní honitby, poněvadž zrušením honebního společenstva společenstevní honitba zaniká, a proto zákon stanoví, že valná hromada může rozhodnout o zrušení honebního společenstva pouze tak, aby nejpozději v den zrušení honebního společenstva zanikla i smlouva o nájmu společenstevní honitby. Jestliže nedojde s uživatelem společenstevní honitby k dohodě o zániku smlouvy o nájmu společenstevní honitby, nemůže valná hromada rozhodnout o zrušení

¹⁶³ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 102-104 (§ 25 zákona o myslivosti).

¹⁶⁴ PETR: *Zákon o myslivosti*... s. 105-108 (§ 25 zákona o myslivosti).

honebního společenstva. U pronajaté honitby lze tedy o zrušení honebního společenstva rozhodnout jen ke dni, kdy končí nájem. Není-li den zrušení honebního společenstva uveden v rozhodnutí valné hromady, resp. valná hromada tento den neurčila, platí, že se honební společenstvo zrušilo v den, kdy valná hromada rozhodnutí o zrušení přijala.¹⁶⁵

4. **rozdělením nebo sloučením s dalším honebním společenstvem**, bez likvidace se honební společenstvo zrušuje rozdělením nebo sloučením s dalším honebním společenstvem nebo splynutím dvou nebo více honebních společenstev. Předpokladem pro vznik nových honiteb je, že budou splňovat podmínky uvedené v ustanovení § 17 zákona o myslivosti. V případě dělby honitby vlastní nevznikají žádné komplikace, ale co se týče rozdělení honitby společenstevní, je nutné ho realizovat jen při rozdělení honebního společenstva. V tomto případě rozdělovací valná hromada v rozhodnutí uvádí, že dosavadní společenstvo se zrušuje bez likvidace s tím, že jeho práva a povinnosti a jmění přecházejí na nástupnická honební společenstva a členové původního honebního společenstva se automaticky stávají členy nástupnických honebních společenstev. Nelze-li současně rozhodnout o rozdělení honitby bez toho, aby byla jasně dána hranice mezi nově vzniklými honitbami, vlastníci honebních pozemků de facto rozhodují i o tom zda budou toho či onoho honebního společenstva. Formálním odrazem stanovené hranice budoucích honiteb je podepisování souhlasu s členstvím, vlastníci však svým souhlasem netvoří honitbu. Neudělí-li souhlas vlastníci pozemků, dojde následně k jejich přiřazení. Po skončení rozdělovací valné hromady původního společenstva se vzápětí konají valné hromady nových honebních společenstev, v jejichž průběhu dojde k hlasování o výše uvedených otázkách.
5. **zrušením konkurzu** po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkurzu z důvodu, že majetek dlužníka je zcela nepostačující

Jestliže se honební společenstvo zrušuje s likvidací, musí být vypořádáno jeho jmění, které je definováno v ustanovení § 495 občanského zákoníku jako: „*Souhrn aktiv a pasiv určité osobě.*“ Dikce ustanovení odkazuje na předpisy o likvidaci majetku obchodních společenství, není tedy aktuální, neboť s účinností od 1. 1. 2014 byl zrušen zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, kde byla likvidace původně upravena. Obchodní zákoník byl nahrazen občanským zákoníkem, který problematiku likvidace komplexně upravuje v ustanovení § 187

¹⁶⁵ ŘEHÁK: *Zákon o myslivosti...*, s. 150- 151 (§ 25 zákona o myslivosti).

a násl., je tedy označován jako *lex generalis*.¹⁶⁶

V případě zjištění předlužení je likvidátor povinen podat **insolvenční návrh**. Řízení o insolvenčním návrhu upravuje zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon a rozhoduje o něm insolvenční soud kterým je krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud honebního společenstva, přičemž obecním soudem honebního společenstva je okresní soud, v jehož obvodu má honební společenstvo sídlo. V případě, že likvidace skončí majetkovým zůstatkem, likvidátor s ním naloží dle stanov honebního společenstva. Typickým způsobem bude jeho rozdělení mezi členy honebního společenstva v závislosti na rozloze jimi vlastněným pozemkům, a však stanovy každopádně mohou obsahovat i jiné způsoby vypořádání s majetkovým zůstatkem.¹⁶⁷

Při zrušení honebního společenstva s likvidací je důležitá i **osoba likvidátora**, která je jmenována dle zákona o myslivosti valnou hromadou honebního společenstva. Přestože zákon o myslivosti nestanoví požadavky výkonu funkce likvidátora, subsidiárně se použije občanský zákoník, který v ustanovení § 189 odst. 1 uvádí pravidlo, že likvidátorem může být jen osoba způsobilá být členem statutárního orgánu. Za kvazi statutární orgán lze považovat u honebního společenstva honební výbor, resp. honebního starostu. A však zákon o myslivosti nestanovuje ani obecné požadavky na členství v honebním výboru resp. na výkon funkce honebního starosty, obecně lze proto dovodit, že likvidátorem může být osoba jmenovaná valnou hromadou honebního společenstva, která je plně svéprávná a disponuje s dostatečnými odbornými znalostmi k tomu, aby majetek společenstva vypořádala. V případě, že valná hromada bude nečinná, přistoupí ke jmenování likvidátora místně příslušný krajský soud. V případě odměny likvidátora se uplatní pravidlo, kdo jmenuje, ten určuje odměnu, a proto odměna likvidátora bude stanovena smluvně, jestliže ho jmenuje samo společenstvo, anebo odměnu stanoví soud dle nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob.¹⁶⁸

Jak již bylo jednou zmíněno, honební společenstvo zaniká výslovně až dnem výmazu z rejstříku honebních společenstev, který je veden orgánem státní správy myslivosti. Výmaz honebního společenstva z rejstříku je rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti, k čemuž Nejvyšší správní soud dodal, že výmaz honebního společenstva z rejstříku honebních

¹⁶⁶ zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁷ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 105-106 (§ 25 zákona o myslivosti).

¹⁶⁸ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 107-108 (§ 25 zákona o myslivosti).

společenstev z jiných než taxativně stanovených důvodů v zákoně o myslivosti není rozhodnutím, ale podle okolností nezákonným zásahem ve smyslu § 82 odst. 1 správního řádu soudního.¹⁶⁹ Povinnosti orgánu státní správy myslivosti je do sedmi dnů od výmazu honebního společenstva oznámit tuto skutečnost Českému statistickému úřadu, a to z důvodu toho, že při zápisu honebního společenstva do rejstříku honebních společenstev přidělí orgán státní správy danému společenstvu identifikační číslo poskytnuté právě českým statistickým úřadem.¹⁷⁰

4.5 Rejstřík honebních společenstev

Zákon o myslivosti ukládá orgánům státní správy myslivosti povinnost založit a vést rejstřík honebních společenstev. Do tohoto rejstříku jsou zapisovány údaje o honebních společenstvech, mezi které patří¹⁷¹:

- název a sídlo honebního společenstva, den a číslo registrace honebního společenstva, zánik honebního společenstva s uvedením dne a právního důvodu výmazu, identifikační číslo honebního společenstva, jméno, příjmení, adresa místa trvalého pobytu honebního starosty, místostarosty a dalších členů honebního výboru
- identifikace honebních pozemků tvořících společenstevní honitbu
- zrušení honebního společenstva
- vstup do likvidace a označení likvidátora
- zahájení insolvenčního řízení, prohlášení konkurzu a ohlášení insolvenčního správce
- změna nebo zánik skutečností výše uvedených.

Rejstřík honebních společenstev je každému přístupný, každý má právo do něj nahlížet, pořizovat si na své náklady kopie a výpisy, to znamená je veřejným seznamem.¹⁷² Součástí rejstříku honebních společenstev je tzv. sbírka listin, která obsahuje stanovy honebních společenstev. Jestliže má sbírka listin obsahovat stanovy honebních společenstev, měla by obsahovat také všechny případné změny a doplňky stanov za dobu existence každého honebního společenstva. Zákon o myslivosti však v ustanovení říká, že jeho součástí jsou stanovy. Dle mého názoru jestliže rejstřík honebních společenstev je veden jako veřejný seznam, měla by sbírka listin obsahovat také doklady, které předkládá přípravný výbor

¹⁶⁹ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 2.10.2008, sp.zn. 3 Aps 5/2008

¹⁷⁰ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 108 (§ 25 zákona o myslivosti).

¹⁷¹ zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷² tamtéž

honebního společenstva k návrhu na registraci.

Identifikační číslo honebního společenstva je přidělováno dle zákona o státní statistické službě, kdy přidělování identifikačních čísel přísluší českému statistickému úřadu, který tento předá orgánu státní správy myslivosti. Propojenost orgánů státní správy myslivosti a českého statistického úřadu je tedy zřejmá při vzniku tak i zániku honebního společenstva. Identifikační číslo zaniklého honebního společenstva může být přiděleno jiné právnické osobě.¹⁷³

¹⁷³ PETR: *Zákon o myslivosti...* s. 115-116 (§ 28 zákona o myslivosti).

Závěr

Vybrané téma diplomové práce *Právní aspekty honitby a jejího využití v rámci výkonu práva myslivosti* systematicky spadá do odvětví práva správního, z širšího pohledu do práva veřejného. Z teorie práva a koneckonců i z poznatků práva římského známe rozlišování práva na veřejné a soukromé, jedná se o tzv. *právní dualismus*. Dle mého názoru, ale jedno právní odvětví nelze v praxi uplatňovat bez druhého, a to jsem se přesvědčila i v mé práci. Jednotlivé instituty práva veřejného jsou spjaty s právem soukromým a leckdy si právo veřejné vypomůže institutem práva soukromého a naopak.

Konkrétně v právní úpravě honiteb v rámci práva myslivosti se prolínání soukromého práva s veřejným objevuje při využití honiteb, a to jejím nájmem. Držitel honitby má možnost pronajmout honitbu české fyzické osobě, mysliveckému spolku a české právnické osobě. V tomto případě je prolínání trojí, a to v institutu nájmu, smlouvy o nájmu a mysliveckého spolku, které jsou podrobně upraveny v občanském zákoníku, tedy právem soukromým. Byť je tedy problematika honiteb v rámci výkonu práva myslivosti problematikou spíše veřejnoprávní, nelze ji v praxi aplikovat bez příslušných soukromoprávních ustanovení.

Domnívám se, že honitba je nejdůležitějším prvkem práva myslivosti, jelikož bez uznané honitby, právo myslivosti vykonávat nelze a je tedy jeho základním předpokladem. Honitby by měly být relativně trvalým útvarem, aby se dosáhlo nejvýznamnějšího prvku práva myslivosti, tj. cílevědomě a odborně zvěř chovat. Z tohoto důvodu zákon o myslivosti podrobně upravuje základní zásady tvorby honiteb, které je třeba v návrhu o uznání honitby respektovat.

Cílem mé diplomové práce bylo představit právní úpravu dle současného stavu, vyjádřit se k jednotlivým ustanovením zákona o myslivosti a pokusit se analyzovat problematické části. Musím se přiznat, že výběrem tohoto téma jsem si na sebe „ušila bič“, vzhledem k absolutnímu nedostatku odborné literatury. I když se myslivost stala mou vášní již před několika lety, v určitých částech mé práce jsem si nevěděla rady, a proto rady Ing. Václava Zumra znalce v oboru ekonomiky a lesního hospodářství byly velmi cenné.

Zákon o myslivosti je stěžejním předpisem současné právní úpravy a nebyl přijat širokou veřejností zrovna nejlépe a opravdu se není čemu divit, poněvadž i po dvanácti nemalých novelizacích je zákon mezerovitý a panuje v něm spousta nejasností, které se dají vysvětlit pouze pomocí judikatury, jenž bohužel také není bohatá. Podle aktuálně dostupných informací ze zdrojů Ministerstva zemědělství ČR lze v horizontu jednoho měsíce

předpokládat paragrafové znění „velké novely“ zákona o myslivosti, která by se měla týkat asi všech institutů, které zákon o myslivosti upravuje. Jestliže tomu tak bude, věřím tomu, že při obhajobě diplomové práce, bude prostor se k novele zákona o myslivosti vyjádřit a porovnat s problematickými částmi v mé práci uvedenými.

Použitá literatura:

Knižní publikace:

BEJČEK, F. a kol. *Penzum znalostí z myslivosti*. Praha: DRUCKVO, spol. s.r.o., 2009. 848 s. ISBN 978-80-904056-9-1.

ČECHURA, Vladimír, VANĚK, Jiří, NOVÁK, Rudolf. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002. 247 s. ISBN 80-900754-9-5.

ČECHURA, Vladimír a kol. *Myslivost a právo*. Praha: Orac, 2000. 215 s. ISBN 80-86199-12-6.

ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Ottova encyklopedie myslivosti*. Praha: OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, s.r.o. 2010. 592 s. ISBN 978-80-7360-895-8.

HENDRYCH, Dušan a kol. *Právníký slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání. Praha: C.H.Beck, 2009. 1481s. ISBN 978-80-7400-059-1.

HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo: obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H.Beck, 2012. 792 s. ISBN 978-80-7179254-3.

KOCOUREK, Tomáš. *Omezení vlastnického práva k pozemkům ve prospěch ochrany životního prostředí*. Praha: Leges, 2012. 280 s. ISBN 978-80-87576-10-6.

LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1- 654) Komentář*. Praha: C.H.Beck, 2014. 2400 s. ISBN 978-80-7400-529-9.

PEKÁREK, Milan a kol. *Právo životního prostředí 2.díl*. 2. přepracované vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 379 s. ISBN 978-80-210-3978-0.7.

PETR, Bohuslav a kol. *Zákon o myslivosti : komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. 277s. ISBN 978-80-7478-781-2.

ŘEHÁK, Libor, STANĚK, Jiří, KŘÍŽ, Pavel. *Zákon o myslivosti s komentářem*. Praha: Venator, 2002. 448 s. ISBN 80-902-849-3-0.

SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 500 s. ISBN 978-80-7874-002-8.

SPÁČIL, Jiří a kol. *Občanský zákoník III. Věcná práva (§976-1474) Komentář*. Praha: C.H.Beck, 2013. 1276 s. ISBN 978-80-7400-499-5.

Právní předpisy:

ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

ústavní zákon č. 2/1993 Sb., usnesení předsednictva české národní rady o vyhlášení listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku české republiky

ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územně samosprávných celků

zákon č. 225/1947 Sb., o myslivosti, účinném ke dni 1.1.1948

zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, účinném ke dni 1.3.1962

zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 119/2002 Sb., zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně dalších zákonů,

zákon č. 115/2000 Sb., zákon o poskytování náhrad škod způsobených zvláště chráněnými živočichy,

zákon č. 166/1999 Sb., zákon o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů

vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., kterou se stanoví některá ustanovení zákona o myslivosti

vyhláška Ministerstva zemědělství č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění pozdějších předpisů

vyhláška Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd

nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob

Odborné články:

HORÁLEK, Martin. Myslivost byla zapsána na seznam nemotného kulturního dědictví ČR!. *Myslivost*, 2002, roč. 60, č. 4, s. 5.

PETR, Bohuslav. Právo myslivosti a jeho místo v systému věcných práv. *Právní rozhledy*, 2001, č. 6, s. 270

ORLOVSKÝ, Josef. K novele zákona o myslivosti. *Myslivost*, 2015, č. 6, s. 10 - 11

NOVÁK, Rudolf. K prohlašování pozemků za nehonební., *Myslivost*, 2004, č. 1

STANĚK, Jiří. Prohlašování pozemků za nehonební. *Svět myslivosti*, 2004, č. 2 s. 10-11

ŠIMEK, Jan. Co nás může potkat při uzavírání nových nájemních smluv. *Myslivost*, 2011, č. 5

Judikatura:

Nález Ústavního soudu ze dne 13.12.2006, sp.zn. Pl. ÚS 34/03

Nález rakousko-uherského Správního soudu ze dne 21.3.1903, Budw. 1643

Rozhodnutí Krajského soudu Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 2.3.2009, sp. zn. 15 Ca 114/2005

Rozhodnutí Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 27.4.2006, sp. zn. 15 Ca 114/2005

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15.11.2007, sp.zn. 9 As 69/2007

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26.6.2009, sp. zn. 9 As 26/ 2009

Nález Ústavního soudu ze dne 21.10.2008, sp. zn. IV. ÚS 1938/08

Nález Ústavního soudu ze dne 13.12.2006, sp. zn. Pl. ÚS 34/03

Nález Ústavního soudu ze dne 29.4.1998 , sp. zn. II. ÚS 311/97

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16.7.2008, sp. zn. 28 Cdo 2708/2007

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2008, sp. zn. 1 As 43/2007

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17.10.2002, sp. zn. 22 Cdo 3006/2000

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2008, sp. zn. 1 As 43/2007

Rozhodnutí Okresního soudu v Bruntále sp.zn. 17 C 96/2008

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.2.2010, sp.zn. 28 Cdo 4899/2009

Nález Ústavního soudu ze dne 3.6.2006 , sp.zn. I.ÚS 104/06

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22.2.2007, sp. zn. 1 As 47/2005

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31.8.2005, sp. zn. 30 Cdo 808/2005

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.4.2010, sp. zn. 28 Cdo 5185/2007

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22.11.2006 , sp. zn. 28 Cdo 1579/2005

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17.2.2010, sp. zn. 28 Cdo 3937/2008

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 2.10.2008, sp.zn. 3 Aps 5/2008

Internetové zdroje:

Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury [online]. mkcr.cz, 26. března 2015 [cit. 26. března 2015]. Dostupné na http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/regionalni-a-narodnostni-kultura/seznam_nem_statku/seznam-nematerialnich-statku-tradicni-a-lidove-kultury-ceske-republiky-37400/>.

Zřizovací listina Myslivecké rady [online]. eagri.cz, 6. května 2015 [cit. 6. května 2015]. Dostupné na < http://eagri.cz/public/web/file/355418/Zrizovaci_listina_Myslivecke_rady.PDF >

Důvodová zpráva k zákonu č. 449/2001 Sb., změna zákona o myslivosti. IN: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 12. května 2015].

Shrnutí

Diplomová práce *Právní aspekty honitby a jejího využití v rámci výkonu práva myslivosti* je členěna do čtyř základních částí, přičemž první pojednává o základních pojmech práva myslivosti a právní úpravě myslivosti v České republice. Druhá část je věnována státní správě myslivosti s důrazem na její působnost včetně dozoru nejen nad dodržováním právních předpisů. Část třetí se zabývá honitbou, a to její tvorbou, procesem uznávání, změnou, zánikem a využitím. V poslední, čtvrté části, pojednává o honebním společenstvu jako právnické osobě, která je založena dle zákona o myslivosti, jejímž účelem je sdružení vlastníků honebních pozemků a vytvoření společenstevní honitby. Celá práce se zabývá veřejnoprávními aspekty problematiky, ale ve svém souhrnu zahrnuje jak právo veřejné, tak i soukromé.

Summary

Diploma thesis on topic „*The legal aspects of hunting ground and its usage in the field of performance of the right to hunt*“ is divided to four basic parts, while the first discusses the basic concepts of hunting and hunting legislation in the Czech Republic. The second one is devoted to the public administration of hunting with emphasis on its scope, including not only the supervision of compliance with legislation. Part three deals with hunts, and with its creation, with the process of recognition, with its change, extinction and recovery. Finally the last fourth part deals with presents hunting community as a legal entity which is established under the Hunting Act, the purpose of which is an association of owners of hunting grounds and the creation of corporation hunting grounds. The whole thesis deals with the public aspects of the issue, but as a whole includes both, the public law and private one.

Klíčová slova

myslivost, právo myslivosti, státní správa myslivosti, honitba, nájem honitby, honební společenstvo

Key words

Hunting, hunting law, state administration of law, hunting grounds, lease of hunting grounds, hunting community